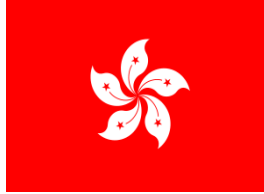

DERİ ve AYAKKABI SEKTÖRLERİ AÇISINDAN HONG KONG

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL ve SEKTÖREL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

ŞUBAT 2010

2008 TRADEMAP/İTC ve 2009 DTM BİLGİ SİSTEMİ VERİLERİ
İLE REVİZE EDİLMİŞTİR

DERİ ve AYAKKABI SEKTÖRLERİ AÇISINDAN HONG KONG

İÇİNDEKİLER

I. HONG KONG HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	1
Giriş.....	1
Temel Ekonomik Göstergeler.....	2
Nüfus.....	3
Siyasal Durum.....	3
Ekonomi.....	4
Lojistik.....	6
II. HONG KONG'DA DERİ ve AYAKKABI SANAYİLERİ	7
Hong Kong Deri Sanayii.....	7
Deri ve Deri Mamulleri Satış Kanalları	8
Deri Sektöründeki Eğilimler.....	8
Hong Kong Ayakkabı Sanayi ve Pazarı	9
Hong Kong Kürk Sanayii.....	11
Hong Kong Perakende Pazarı ve Satış Kanalları	12
III. HONG KONG – ÇİN TİCARİ İLİŞKİLERİ / CEPA ANLAŞMASI.....	13
IV. HONG KONG DIŞ TİCARETİ.....	16
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat.....	16
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	16
En Çok İthal Edilen Ürünler.....	17
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	17
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	18
V. DÜNYA DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TİCARETİNDE HONG KONG'UN YERİ	20
Başlıca Deri İhracatçı Ülkeler İçinde Hong Kong'un Yeri	20
Başlıca Deri İthalatçısı Ülkeler İçinde Hong Kong'un Yeri.....	21
VI. HONG KONG'UN DERİ SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ	23
VI. HONG KONG'UN DERİ SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ	23
Hong Kong'un İthal Ettiği Deri Ürünleri	23
Hong Kong'un Deri ve Deri Ürünleri İthal Ettiği Ülkeler	25
Hong Kong'un En Fazla Ham Deri İthal Ettiği Ülkeler	27
Hong Kong'un En Fazla Yarı İşlenmiş Deri İthal Ettiği Ülkeler	28
Hong Kong'un En Fazla Bitmiş Deri İthal Ettiği Ülkeler	29
Hong Kong'un En Fazla Saraciye Ürünleri İthal Ettiği Ülkeler	31
Hong Kong'un En Fazla Deri Giyim İthal Ettiği Ülkeler.....	33
Hong Kong'un En Fazla Ham ve İşlenmiş Kürk İthal Ettiği Ülkeler.....	34
Hong Kong'un En Fazla Kürk Giyim Eşyası İthal Ettiği Ülkeler	35
Hong Kong'un En Fazla Ayakkabı İthal Ettiği Ülkeler.....	36
VII. TÜRKİYE – HONG KONG DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ.....	37
Türkiye - Hong Kong Genel İhracat ve İthalat	37
Türkiye – Hong Kong Deri ve Deri Mamülleri Ticareti	42
Türkiye'nin Deri ve Deri Mamulleri Ticaretinde Hong Kong'un Yeri.....	48
VIII. FAYDALI ADRESLER.....	51
IX. YARARLANILAN KAYNAKLAR	52

DERİ ve AYAKKABI SEKTÖRLERİ AÇISINDAN HONG KONG

I. HONG KONG HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Uzakdoğu'nun ticaret merkezi niteliğinde olan Hong Kong, Çin'in güney batısında irili ufaklı yaklaşık 230 adadan oluşan 1,095 km² lik yüzölçümüne sahip, siyasi olarak Çin'e bağlı bir ülkedir.

Hong Kong Adası, 18'inci yüzyılın sonuna kadar yaklaşık 3.000 kişi dolayında olan nüfusu ile Çin İmparatorluğuna bağlı, özel bir önemi olmayan bir adayken, büyük oranda İngiliz şirketleri tarafından kontrol edilen ticaret filolarınca, gümüş gibi bazı değerli ticari emtialar ile esrarın Çin İmparatorluğuna büyük miktarlarda pazarlanmaya başlaması sonucunda ticari açıdan oldukça önemli ve stratejik bir kara parçası haline gelmiştir.

Hong Kong temel olarak dört ana bölgeden oluşmaktadır: Hong Kong Adası (80 km²), Kowloon Yarımadası (47 km²), New Territory (794 km²) ve diğer adalar (174 km²). 1851 yılından bu yana denizin doldurulması suretiyle elde edilmiş olan 60 km²'lik bir alan ülkenin kara sınırlarına dahil edilmiştir. Hong Kong'un sadece Çin Halk Cumhuriyeti ile 30 km uzunluğunda kara sınırı bulunmaktadır.

Hong Kong, küçük bir coğrafi alan üzerinde genel olarak dağlık bir araziye sahip olması nedeniyle gerek tarımsal üretim gerekse yerleşim alanı bakımından son derece kıt kaynaklara sahiptir. Bu nedenle, mesken, işyeri, fabrika ve havaalanı inşaatları için sıklıkla denizin doldurulması ile kazanılan topraklardan yararlanılmaktadır.

Hong Kong'un coğrafyasının önemi, Çin'e olan komşuluğu ile Uzakdoğu'nun merkezi bir bölgesinde yer almasından kaynaklanmaktadır. Bu iki realitenin, Hong Kong'un son yıllarda gösterdiği ticari başarıların üzerinde çok önemli payı bulunmaktadır. 'Hong Kong Çin'in arka kapısıdır' sözü çok önemli bir gerçeğe işaret etmektedir. Gerek coğrafi ve gerekse etnik yakınlığı nedeniyle, Hong Kong Çin'in dünyaya açılan kapısı mahiyetindedir.

Hong Kong bir serbest limandır. İthal mallar üzerinden gümrük tarifesi ve benzeri vergiler alınmamaktadır. Yerel üretimden de tahsil edilen ve dolayısıyla ithal mallar için ek bir mali yük getirmeyen ithalat vergileri, sadece 4 çeşit ürünün ithalinden tahsil edilmektedir. Bunlar alkollü içkiler, tütün mamulleri, hidrokarbon yağı ve metil alkoldür. Bu vergi, alkollü içkilerde advalorem (nispi), diğerlerinde spesifik (maktu) bazda tahsil edilmektedir.

Anılan maddelerin haricinde, motorlu kara taşıtlarına ilişkin olarak, ithal edilen araçların ülkede pazarlanması halinde tahsil edilen bir vergi daha bulunmaktadır.

Temel Ekonomik Göstergeler

Hong Kong resmi istatistik verileri ve uluslararası finans kuruluşları raporlarından temin edilebilen Hong Kong'a dair en güncel temel sosyal ve ekonomik göstergeler aşağıda verilmektedir.

Resmi Adı	Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi
Yüzölçümü	1,092 km²
Nüfus	7,1 milyon (2009)
Nüfus Dağılımı	% 95 Çinli, % 5 Diğer
Türkiye ile Saat Farkı	Yaz saati uygulaması olduğunda +5, diğer zamanlarda +6
Ortalama Yaşam Süresi	81.9
Para Birimi	Hong Kong Doları
GSYİH Büyüme Hızı	- % 3.1 (2009)
Kişi Başına Milli Gelir (S.A.P.)	\$ 42.700 (2009)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 0.1 Sanayi % 7.6 Hizmet % 92.3
Enflasyon Oranı	- % 0.3 (2009)
İşsizlik Oranı	% 5.9 (2009)
Faal İşgücü	3.7 milyon (2009)
Başlıca İhracat Ürünleri	Elektrikli-elektronik ürünler, makinalar ve aksam, tekstil ve konfeksiyon ürünleri, ayakkabı, saat, oyuncak, mücevherat.
Başlıca İthalat Ürünleri	Hammadde ve yarı mamul ürünler, tüketim mamulleri, gıda, petrol. (Büyük bölümü re-export yapılmak üzere)
İhracat	\$ 326.9 milyar (2009)
İthalat	\$ 345.7 milyar (2009)

Nüfus

Hong Kong nüfusunun % 96'sı Çinli'dir ve büyük bir kısmı Budist'tir. Hong Kong, içerisinde önemli miktarda İngiliz ve Amerikan topluluklarını da barındırmaktadır. Çince'nin bir versiyonu olan Kanton (Cantonese) dili ve İngilizce, yaygın bir biçimde kullanılmaktadır.

1997 yılında Hong Kong'un el değiştirmesinden sonra, Çin ana karasından yeni bir göçmen grup ülkeye göç etmiştir. Bundan dolayı bölgede Çinli nüfusun etnik çeşitliliği artmıştır. Geriye kalan % 4 nüfus ise Çinli olmayanlardan meydana gelmektedir. Bunlar arasında Güney Asya nüfusu ağırlıktadır. Ayrıca Avrupalı, Kuzey Amerikalı, Japon, Koreli olmak üzere özellikle mali sektörde çalışanlar bulunmaktadır.

Siyasal Durum

Hong Kong, 1841 yılında İngiltere tarafından işgal edilmiş ve 1 yıl sonra da Çin tarafından İngiltere'ye teslim edilmiştir. 1984 Aralık ayında Çin ve İngiltere arasında bir anlaşma imzalanmış ve 1 Temmuz 1997'de Hong Kong Özel İdaresi (SAR=Special Administration Region) haline getirilmiştir.

Çok kapsamlı düzenlemeler içeren 1984 Anlaşması'nın ana fikri, 1997 yılının 1 Temmuz tarihinde Hong Kong'un egemenliğinin Çin'e devri ile ülkenin en az 50 yıllık süreç boyunca "Tek Ülke İki Ayrı İdari Sistem" esası çerçevesinde kendi yönetsel bağımsızlığını ve yapısını korumak ve yalnızca dışişleri ve savunma konularında doğrudan Çin'e bağlı olmak suretiyle ayrı bir Özel İdari Bölge şeklinde yönetilmesidir.

Adıgeçen anlaşmadan kaynaklanan yükümlülükleri uyarınca, Çin Yasama Meclisi tarafından onaylanan Hong Kong'un idaresinde uygulanacak esasları belirleyen "Temel Kanun" (Basic Law) 1990 yılında yürürlüğe konulmuştur. Adıgeçen Kanun, Hong Kong'un devir sonrası sahip olacağı yüksek düzeydeki otonominin en büyük garantisi niteliğindedir ve şu garantileri içermektedir:

- Sosyalist sistem ve politikalar Hong Kong'da uygulanmayacaktır.
- Hong Kong'daki mevcut kapitalist ekonomik sistem ve serbest ticaret politikası en az 50 yıl süreyle muhafaza edilecektir.
- Özel mülkiyet hakları kanunla korunacaktır.
- Yabancı ülkelerin Hong Kong'da yatırım yapmalarına veya ticari faaliyette bulunmalarına ilişkin mevzuat aynen korunacaktır.

- Hong Kong kamu maliyesi ÇHC kamu maliyesinden bağımsız olacaktır.
- Ülkenin resmi dili İngilizce olmaya devam edecektir.
- Hong Kong dolarının uluslararası mali piyasalardaki konvertibilitesi sürdürülecek ve kambiyo sınırlamalarına gidilmeyecektir.
- Hisse senedi borsaları ile altın ve döviz piyasaları faaliyetlerine devam edecektir.
- Ülke, serbest ticaret bölgesi olma özelliğini koruyacak, ticareti engelleyici düzenlemeler yapılmayacaktır.
- Hong Kong, ayrı bir gümrük bölgesi olarak muhafaza edilecek ve ÇHC ile olan sınırı korunacaktır.
- Bir “Nihai İtiraz Mahkemesi” (Yargıtay) kurulacak ve üyelerden biri İngiliz Milletler Cemiyeti mensubu olacaktır.
- Yargıda, İngiliz sistemi uygulanmaya devam edecektir.
- Ülke, uluslararası kuruluş ve organizasyonlara olan bağımsız üyeliğini “Hong Kong Özel İdari Bölgesi” adı altında olmak kaydıyla sürdürecektir, kendi menşe şahadetnamelerini düzenlemekte serbest olacaktır.
- Ülkenin adı “Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi” olacaktır.

Ekonomi

Özellikle finans, hizmetler, dış ticaret, bankacılık ve deniz taşımacılığı konusunda gelişmiş olan Hong Kong, yönetimde “Büyük Pazar, Küçük Devlet” ve “Pazar Yönetir, Devlet Kolaylaştırır” prensiplerinin benimsendiği, ihracatının %94’ünü ‘re-export’un oluşturduğu önemli bir liman şehridir. Hong Kong’un Çin pazarına giriş için seçilebilecek en uygun nokta olduğu söylenebilir. Hong Kong, Çin kültürü hakkında tecrübeli, uluslararası deneyimli, eğitim seviyesi yüksek ve İngilizce konuşulan bir iş merkezidir. Çin’deki en büyük yatırımcı oluşu, pazara yakınlığı ve bölgedeki en üst düzeyde lojistik altyapısına sahip oluşu da avantajlar arasında sayılabilir.

Çin Halk Cumhuriyeti idaresine geçişten sonraki on yıl süresince Hong Kong’da sanayi üretimi gitgide azalmıştır. Tarım ve sanayi üretiminin Gayri Safi Milli Hasıla’da payı oldukça düşüktür. Hong Kong’daki üreticilerin bir çoğu üretimlerini Çin Halk Cumhuriyetine, özellikle de Çin’in güneyinde yer alan Guangdong bölgesine kaydırmışlardır. Bunun nedeni Çin’de işçiliğin mukayese edilemeyecek kadar ucuz olması ve vergi muafiyeti gibi teşviklerle üretimin desteklenmesidir. Ayrıca, son yıllarda bu bölgede yapılan yenileştirme, yüksek

katma değer sağlayıcı teknoloji geliştirme çalışmalarının arttırılmış olması da nedenler arasında sayılabilir.

Tekstil, hazır giyim, oyuncak, elektronik cihazlar, saat ve mücevher gibi ürünlerin dünya çapında ihracatçısı olan Hong Kong, imalat sanayi ürünlerinin % 80'ini ihraç etmek üzere imal etmektedir.

Hong Kong'daki 270.000 kadar küçük ve orta ölçekli girişimcinin %98'ini hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmalar oluşturmaktadır. Devlet imalat ve hizmet sanayilerine özellikle altyapı, eğitim, insan kaynakları vb. alanlarda destek vermektedir.

Bilindiği gibi, Hong Kong ekonomisi, Çin yönetimine geçtiği son 11 yıllık dönemde gittikçe daha da güçlenen bağlarla ticari, kültürel ve sosyal olarak anakara Çin ile ilişkilerini ilerletmiştir. CEPA anlaşmalarıyla iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler liberalleştirilip üst seviyeye çıkarılmıştır. Diğer yandan, küresel ekonomik kriz Çin'i derinden etkilerken, Hong Kong da gerek Çin ile derinleşen bağlarından, gerekse ekonomisinin dış ticarete bağımlı olmasından dolayı krizden etkilenmektedir. Zira, 2008 yılı verilerine göre Hong Kong'un ihracatının yaklaşık yarısı Çin'e yapılmıştır.

Hong Kong'un hammadde, doğal kaynaklar ve gıda açısından ithalata bağımlı olması da ülkenin küresel krize olan duyarlılığını daha da arttırmaktadır.

2009 yılının 3. eyrek döneminde % 2,2 küçülen Hong Kong ekonomisi, yılın son çeyrek döneminde ise % 2,6 büyümüş bulunmaktadır. 2009 yılının tamamında 2009 yılında % 3,1 küçülen Hong Kong ekonomisinin 2010 yılında ise % 4-5 aralığında büyümesi beklenmektedir.

Ekonominin gidişatı açısından önemli göstergelerden olan özel tüketim harcamaları ise 2009 yılının 3. eyrek döneminde % 0,5 artarken, son dönemde küresel ekonomide yaşanan olumlu gelişmelere paralel olarak yılın son çeyrek döneminde ise % 4,9 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, küresel ekonomik krizin etkisiyle % 3,1 gerileyen kişi başına milli gelir 2009 yılı sonunda 42,700 dolar seviyesinde gerçekleşirken, GSMH'nin büyük kısmını hizmet sektörü (% 92,3) oluşturmaya devam etmektedir. 2009 yılında % 5,9 olarak gerçekleşen işsizlik oranında pozitif beklentilere paralel olarak 2010 yılında olumlu gelişmeler öngörülmektedir.

Lojistik

Hong Kong, Asya Bölgesinde önemli bir ticaret merkezi konumundadır. Bu konumunu da büyük ölçüde lojistik açısından gelişmiş altyapıya sahip olmasına borçludur. Devlet, gerek yolcu gerekse araçların sınır geçişlerini kolaylaştırmaya yönelik altyapı çalışmalarını yürütmektedir. Telekomünikasyon alanında da dünyanın en gelişmiş alt yapısına sahip olan Hong Kong bir ticaret ve finans merkezi olarak kalmak amacıyla bu özelliklerini korumak mecburiyetindedir.

Hong Kong Yönetimi, ihracatta sahip oldukları rekabet avantajını sürdürebilmelerinin büyük oranda lojistik ve altyapı alanında yapılacak yatırımlara bağlı olduğunu bilinciyle, taşımacılık ve lojistik konusuna ayrı bir önem atfetmektedir. Bununla bağlantılı olarak, ülke yönetimi "Hong Kong Limanı - Master Planı 2020" konulu bir çalışmayı tamamlamış olup, bununla 2020 ve ötesi Hong Kong limanının master planı ile rekabetçi ve sürdürülebilir stratejileri belirlemiştir.

Öte yandan, Çin ile Hong Kong arasında uygulanan "Yakın Ekonomik İşbirliği Anlaşması" (CEPA), Hong Kong'un lojistik anlamda daha da gelişmesine katkıda bulunmuştur. Hem hava, hem de okyanus hareketleri, yıllar itibariyle artış göstermektedir. Hong Kong limanında işlem gören konteynır trafiği de benzer şekilde artmaktadır.

II. HONG KONG'DA DERİ ve AYAKKABI SANAYİLERİ

Hong Kong Deri Sanayii

Hong Kong, ayakkabılar, seyahat ürünleri, el çantaları, cüzdanlar, valizler, giyim eşyaları, eldivenler, parmaksız eldivenler, kemerler ve diğer moda aksesuarları gibi çok çeşitli deri tüketim mallarını üretmekte ve uluslararası piyasalara sunmaktadır. Hong Kong deri sanayii, yüksek kaliteli ürün imalatı, üretim ve mal tedarik esnekliği, verilen siparişi kısa süre içinde teslim edebilme kabiliyeti, moda akımlarına hızla tepki verebilmesi ve müşterinin özel isteklerini karşılama yeteneği ile yabancı ülke ithalatçılarının çalışmayı tercih ettiği bir sanayi haline gelmiştir. Denizaşırı alıcılar, Hong Kong'u deri mamülleri için önemli bir tedarik merkezi olarak görmektedir.

Hong Kong, üretici bir ülke olmaktan çok transit ticaret noktası olduğundan, ülkede bulunan deri ve deri ürünleri işletmelerinin büyük bölümü üretici değil, uluslararası ticaret firmalarıdır. 2008 yılı sonu itibariyle, ülkede sadece 30 üretici ayakkabı işletmesi mevcutken, deri ve deri ürünleri ithalat-ihracatıyla 3.730 firma işteğal etmektedir.

Başta işgücü ve hammadde maliyetleri olmak üzere, Hong Kong'da üretim maliyetlerinin yükselmesi karşısında, Hong Kong'daki yerli deri mamulü imalatçılarının çoğunluğu, küçük miktardaki siparişleri karşılayabilecek sınırlı bir üretim kapasitesini Hong Kong'da bırakarak, üretim birimlerini Çin'e taşımıştır. Bazı imalatçılar, tüm üretim sürecine modern ve rasyonel bir yapı kazandırmak için gelişmiş otomatik makinelere ve operasyon sistemlerine önemli miktarda yatırım yapmıştır.

Hong Kong'lu deri mamulleri üreticileri, Çin'de konuşlandırıdıkları fabrika ve atölyeler ile Çin'deki düşük üretim maliyetlerinden geniş şekilde faydalanmaktadır. Rekabet gücü yüksek işgücü maliyetlerine ek olarak, Hong Kong deri sanayii, geniş çeşitlilikte hammadde, parçalar ve hayvan derileri, kopçalar gibi girdileri de yakın bölge ve ülkelerden temin etme şansına sahiptir. Bazı Hong Kong'lu, Tayvanlı ve Çinli imalatçılar, kalite kontrolünü ve üretimde esnekliği artıracak şekilde dikey olarak birleşmiş ve sinerji oluşturmuşlardır.

Birçok Hong Kong'lu firma, deri mamulleri ticareti ile işteğal etmektedir. Söz konusu firmaların bir kısmı yabancı markalı deri ürünlerinin Çin'i de kapsayan bölgedeki acentesi olarak deri ürünleri ticareti yapmaktadır. Mirabell, Staccato ve Belle gibi Hong Kong'un deri mamülleri üreticileri, Çin pazarında önemli ve güçlü girişimlerde bulunmuş ve dikkate değer bir pazar payı elde etmiş durumdadırlar.

Deri ve Deri Mamulleri Satış Kanalları

Hong Kong’lu deri mamülleri imalatçılarının çoğunluğu, Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Japonya’daki popüler markalara orijinal aksam ve aksesuarlarla (Original Equipment Manufacturing, OEM) şeklinde üretim yapan küçük ve orta ölçekli firmalardır. Bazı Hong Kong’lu deri mamulleri imalatçıları, artan şekilde ürün tasarımı geliştirilmesi, mühendislik ve kalite kontrol gibi alanlarda faaliyet göstermektedir. Ancak, halen bu imalatçıların çoğunluğu, toptancı ve perakendeci olan deniz aşırı ithalatçılara ve dağıtım şirketlerine ürünlerini satmayı tercih etmektedir.

Belirli sayıdaki Hong Kong’lu deri mamulü üreticisi, OEM/ODM (Original Equipment Manufacturing/Original Design Manufacturing) sözleşmelerine dayalı üretim yerine kendi markaları ile ürettikleri malları, kendilerine ait toptan satış ve perakende satış ağları vasıtasıyla pazarlamaktadır. Goldlion ve Le Saunda gibi markalı deri mamulleri üreten Hong Kong’lu firmalar, kendi ülkelerinde olduğu kadar Çin başta olmak üzere, diğer ülke pazarlarında da kendi markaları ile deri tüketim ürünleri satmaktadır.

Yerel firmaların ayakkabı tasarım yeteneğinin geliştirilmesi ve Hong Kong’lu firmaların tasarımlarını çeşitlendirmeleri yönünde teşvik edilmesi amacıyla, Hong Kong Deri Ayakkabı ve Ayakkabı Malzemeleri Tüccarları Birliğince (Hong Kong Leather Shoe and Shoe Material Merchants’ Association) Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi (Hong Kong Trade Development Council) desteğinde her yıl “Hong Kong Ayakkabı Tasarım Yarışması” (Hong Kong Footwear Design Competition) düzenlenmektedir.

Hong Kong’lu deri mamulleri imalatçıları ve tüccarlarının deniz aşırı ülkelerdeki potansiyel alıcılar ile biraraya gelmesini ve iş bağlantıları gerçekleştirilmesi için GDS Shoe Fair (Dusseldorf) ve Dalian International Garment Fair (Çin) ve MOTEXHA (Birleşik Arap Emirlikleri) dahil olmak üzere, Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi’nin önderliğinde veya finansörlüğünde uluslararası fuar ve sergilere aktif olarak katılım sağlanmaktadır. Söz konusu Hong Kong’lu firmalardan, özellikle el çantaları, cüzdanlar ve diğer aksesuarlar satışını yapan bazıları, Birmingham International Spring Fair, Ambiente Frankfurt ve Tokyo International Gift Show (Tokyo) gibi hediyelik eşya fuarlarına da katılmaktadır.

Deri Sektöründeki Eğilimler

Deniz aşırı pazarlardaki rekabet gücünün muhafazası ve üretim maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla Hong Kong’daki deri mamulleri imalatçıları, üretim bantlarının önemli kısmını Çin’e taşımıştır. Söz konusu

firmaların bir kısmı yabancı markalı deri mamullerinin Çin'i de kapsayan bölgedeki acentesi olarak ticaretini yapmaktadır.

Hong Kong'lu deri mamulleri imalatçıları bazılarının, tüm üretim sürecinin verimliliğini artıran gelişmiş otomatik makineler ve üretim sistemlerine önemli miktarda yatırım yapmıştır. ABD'deki bazı deri mamulleri perakende satıcıları ve imalatçıları, taşımada ve/veya öldürülmesinde aşırı acı ve ıstıraba maruz kalmış ölü hayvanlardan elde edilen derileri kullanan ülkelerden satın alınan/ithal edilen deri tüketim ürünlerinin veya derilerinin ülke içinde satılmaması veya üretimde kullanılmaması yönünde lobi yapan grupların baskısı ile karşı karşıyadır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Dünya Ticaret Örgütü'ne, Çin iç pazarının daha kapsamlı şekilde dışa açılması yönünde verdiği taahhütlerin hayata geçirilmesi, Hong Kong'lu firmalar için önemli iş imkanları oluşturmaktadır. Bu çerçevede, Çin'de orta sınıf nüfusun hızla büyüdüğü şehirleşmiş alanlarda, deri mamulleri açısından diğer bölgelere göre daha iyi pazar potansiyeli olduğu kaydedilmektedir.

Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi tarafından, Çin'in başlıca büyük şehirlerindeki deri mamulleri pazarı hakkında gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre, profesyoneller ve yöneticiler bugün ve gelecek üç yıl için en yüksek harcama gücüne sahip grubu oluşturmaktadır. Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi uzmanları, örneğin genç bayanlar için moda tasarımlı ayakkabıların, Hong Kong deri mamulleri imalatçıları için Çin'deki en yüksek satış potansiyeline sahip mal grubunu oluşturduğu düşünülmektedir.

Söz konusu araştırma ayrıca, Hong Kong markalı deri mamullerinin Çin iç piyasasında yüksek ve orta fiyat düzeyindeki mal gruplarında rekabet gücü yüksek iken, düşük fiyat düzeyindeki ürünlerde yerel markalardan kaynaklanan güçlü rekabet karşısında şanssız olmadığını göstermektedir. Buna ek olarak, anılan araştırmaya katılan seçilmiş Çinli tüketiciler göre, yüksek ve orta fiyat düzeyinde yer alan Hong Kong markalı deri mamullerinin Çin iç piyasasındaki rekabet gücü, ürün stiline/tasarımına ve kalitesine dayanmaktadır.

Hong Kong Ayakkabı Sanayi ve Pazarı

Hong Kong, ayakkabı sektöründe de Uzakdoğu'nun en önemli ticaret merkezidir. Yüksek miktarda ayakkabı ithalatı ve re-exportu ile ABD ve Avrupa'nın başlıca ayakkabı dağıtıcısı durumundadır. Kişi başı tüketimi 5,4 çift/yıldır.

Hong Kong, üretici bir ülke olmaktan çok transit ticaret noktası olduğundan, ülkede bulunan ayakkabı işletmelerinin büyük bölümü üretici değil, ithalat-ihracat kuruluşlarıdır. 2008 yılı sonu itibarıyla, ülkede sadece 10

Üretici ayakkabı işletmesi mevcutken, ayakkabı ithalat-ihracatıyla uğraşan 1.340 firma mevcuttur.

Hong Kong halkı ayakkabıyı sadece günlük bir ihtiyaçtan öte güncel modanın takip edildiği önemli bir aksesuar olarak görmektedir.. Hong Kong ayakkabı pazarı karmaşık bir yapıya sahip olsa da genel anlamda iki segmentte incelenebilir. Bunlardan ilki üst segment olarak adlandırılan ve üst düzey gelir sahibi tüketiciler grubuna hitap eden, markalı ve üst kalite segmentidir. Bu segmente dahil ayakkabılar genelde başta İtalya olmak üzere Avrupa'dan ithal edilir. Bu segmente dahil ürünlerin hammaddelerinin üst kalite olmasının yanı sıra tasarım ve trend anlamında da üst düzey kalite söz konusudur. Bu segmentte yeralan ithal ürünlerin fiyatları genelde 600 Hong Kong doları (yaklaşık 78 \$) ile 2500 Hong Kong doları (yaklaşık 325 \$) arasında değişmektedir.

Diğer segmentte yeralan ayakkabı ürünleri ise genelde başta Çin olmak üzere Tayvan, Endonezya gibi Asya lkelerinde imal edilerek Hong Kong'a getirilen ürünlerdir. Bu rnler fiyat ve kalite olarak diğer segmentten çok daha düşük olup, güncel modayı takip eden tasarımlar yerine işlevsellik ve kullanışlılığın ön planda tutulduğu ürünlerdir. Yine bu segmentte, Avrupa'nın orijinal markalarını taklit eden ürünler de büyük pay sahibidir. Bu segmentte yeralan ürünlerin fiyatları ise genelde 400 Hong Kong dolarının (yaklaşık 52 \$) altındadır.

Hong Kong ayakkabı üreticilerinin çoğunluğu, Kuzey Amerika'daki, Batı Avrupa'daki ve Japonya'daki popüler markalara orijinal aksam ve aksesuarlarla (Original Equipment Manufacturing, OEM) şeklinde imalat yapan küçük ve orta ölçekli firmalardır. Miravell ve Le Saunda gibi bazı Hong Kong'lu ayakkabı reticileri, Hong Kong'daki, Macao'daki ve Çin'deki kendi perakende satış ağları vasıtasıyla kendi özel markalarını geliştirmişler ve tüketicilerce benimsenmesi konusunda önemli başarılar elde etmişlerdir. Ancak, halen Hong Kong'lu ayakkabı imalatçılarının büyük bir kesimi ürünlerini, toptancı ve perakendeci olan deniz aşırı ithalatçılara ve dağıtım şirketlerine satmayı tercih etmektedir.

Hong Kong, iç mekanda ve dış mekanda kullanıma elverişli geniş çeşitlilikte ayakkabı üretimi yapmaktadır. Hong Kong ayakkabı sanayii özellikle arkadan askılı ayakkabılar, botlar gibi tabii ve suni deriden mamul ayakkabılar ve gündelik (rahat) ayakkabılar dahil olmak üzere bayanlar için ayakkabı üretiminde güçlüdür. Bazı Hong Kong'lu firmalar da erkek botlar, makosenler ve bez ayakkabı üretiminde uzmanlaşırken diğerleri spor ayakkabılar alanına odaklanmıştırd. Öte yandan, çocuk ayakkabı üretimine giderek daha fazla firma eğilmektedir.

Mirabell, Le Saunda, Staccato, Teenmix ve Joy and Peace gibi Hong Kong ayakkabı firmaları marka yaratma konusunda oldukça isteklidirler. Kendi

markalarını, kendi perakende mağazalarında sattıkları gibi, franchising veya Çin dahil bazı pazarlardaki yerel ortaklar ile oluşturdukları ortak yatırımlar yolu ile pazarlamaktadırlar. Öte yandan, sağlık ayakkabıları sektöründeki Dr. Kong Footcare firması gibi, bazı ayakkabı şirketleri aynı zamanda, daha özel nitelikli (niche markets) pazarlara kendi markaları ile girmektedirler.

Hong Kong'daki yerel ayakkabı imalatçılarının büyük kısmı da işletme maliyetlerini azaltmak ve rekabet edebilirliklerini korumak amacıyla küçük miktardaki siparişleri karşılayabilecek sınırlı bir üretim kapasitesini Hong Kong'da bırakarak, üretim birimlerini Çin'e taşımışlardır. Birçok Hong Kong'lu ayakkabı imalatçısı firma, üretim birimlerini yurt dışına taşıması sonrası ithalat-ihracat firması olarak tanımlanmaya başlamıştır.

Hong Kong Kürk Sanayii

Hong Kong, kaliteli kürk giyim eşyaları ve aksesuarlarında dünyanın önemli tedarik merkezlerinden biridir. Hong Kong'un ihraç ettiği başlıca kürkten mamul ürünler, vizon ve tilki kürkünden mamul giyim eşyaları, şapkalar, atkılar, şallar, elkürkü(manşon), kolluklardır. Hong Kong'lu kürk ve kürkten giyecek imalatçılarının çoğunluğu, karşılaştırmalı olarak daha ucuz üretim maliyetlerinin olduğu Çin Halk Cumhuriyetine üretim tesisleri kurmuş ya da Hong Kong'daki üretim tesislerini Çin'e taşımıştır. Ancak, özellikle satış ve dağıtım olmak üzere, kürk sanayiinin birçok önemli alt sektörü, Hong Kong'da kalmıştır. Hong Kong'da 2007 yılında 800'den fazla firma, kürk ticareti alanında faaliyet gösterirken, 2008 yılı sonunda bu sayı 770'e gerilemiş bulunmaktadır.

Hong Kong'un kürk mamul ihracatı içerisinde %95'dan fazla payı olan Çin Anakarası, en önemli pazar durumundadır. Hong Kong'un kürk mamulü ihracatının hemen hemen tamamını, kürkten giyim eşyası imal etmek amacıyla denizaşırı ülkelerden Çin Anakarasına yapılan re-export oluşturmaktadır. Hong Kong'da ve/veya Hong Kong'lu imalatçıların Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki fabrikalarında üretilen kürk giyim eşyalarının çok büyük bir kısmı denizaşırı pazarlara satılmaktadır. Hong Kong kürk imalatçıların çoğunluğu, tanınmış markalar için yüksek kalitede, orijinal aksam ve aksesuarlı (Original Equipment Manufacturing, OEM) şeklinde kürk giysiler üreten firmalardır. Ancak, son zamanlarda artan sayıda Hong Kong'lu kürk imalatçısı firmanın Çin iç pazarını hedefleyen kendi dizaynlarını ve markalarını geliştirdiği gözlenmektedir.

Hong Kong'daki yüksek işgücü maliyetleri ve katı çevresel koruma önlemleri nedenleri ile kürkten ürün imalatçılarının büyük bir bölümü, üretim birimlerini Çin'e taşımış ve Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki düşük üretim maliyetlerinden geniş şekilde faydalanmaya başlamıştır. Söz konusu eğilim nedeni ile Hong Kong'da yerleşik kürk ürünleri imalathaneleri sayısı hızla azalmaktadır.

Hong Kong Perakende Pazarı ve Satış Kanalları

Hong Kong tam bir transit ticaret ülkesi olması ve ekonomisinin büyük oranda üretimden çok ticarete dayanmasının da etkisiyle büyük ve karmaşık bir perakende sektörüne sahiptir.

Resmi istatistiklere göre 2008 yılı itibariyle perakende sektöründe 57 binden fazla işletme mevcut olup, bu işletmelerde 290 bina yakın insan çalışmaktadır. Diğer bir deyişle Hong Kong toplam iş gücünün % 8,3'ü perakende sektöründe istihdam edilmektedir. Perakende sektörünün GSYİH içindeki payı ise % 2,6 olup, 2007 yılında sektörün toplam cirosu 247,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşirken, 2008 yılında ülke genelinde perakende satışlar 31,8 milyar dolara yükselmiştir.

Hong Kong'da deri ve saraciye ürünlerinin başlıca satış kanalları ise şu şekildedir:

Çok Katlı Mağazalar: Başlıca üç kategoriye ayrılmaktadır. Lane Crawford, Seibu gibi çok katlı mağazalar, ticari ve turistik alanlarda faaliyet göstermekte olup; profesyonel çalışanları ve turistleri hedeflemektedir. İkinci kategoride Sogo, Wing On, Sincere gibi mağazalar bulunmakta olup; bunlar ticari ve mesken alanlarında faaliyet göstermekte ve hem genel halkı hem de turistleri hedeflemektedir. Jusco, Citistore gibi perakendecilerin dahil olduğu üçüncü grup, aileleri ve genel halkı hedef alan mesken alanlarında faaliyet göstermektedir. Ürün portföylerine bağlı olarak çok katlı mağazalar, denizaşırı tedarikçilerden doğrudan ithalat yapabildikleri gibi yurtdışındaki veya Hong Kong'daki acenteler aracılığıyla da ihtiyaç duydukları malları temin edebilmektedirler.

Yüksek Tasarım Markaları (High-end Designer Labels): Kimi markalar acenteler tarafından temsil edilirken, giderek artan sayıda yabancı marka Hong Kong'da kendi ofislerini kurmaktadır. Prada, Gucci, Giorgia Armani bu markalara örnek olarak verilebilir. Bu markalar başlıca üç şekilde faaliyet göstermektedir:

- Free standing mağazalar (Gucci, Prada gibi),
- Çok markalı mağazalar (multi label stores) (Joyce, Swank gibi),
- Çok katlı mağazalarda mağaza içi mağaza (Shop in shop in department stores).

Uzman Zincir Mağazalar: Tek bir ürün grubunda uzmanlaşan bu mağazalar, esas olarak alışveriş merkezlerinde veya Nathan Road gibi işlek caddelerde turist ve genel halkı hedef alan mağazalardır. Satışını yaptıkları ürünleri doğrudan ithal ederek veya yerel üreticilerden temin etmektedirler.

III. HONG KONG – ÇİN TİCARİ İLİŞKİLERİ / CEPA ANLAŞMASI

Raporun giriş kısmında da belirtildiği gibi, Hong Kong'un coğrafyasının önemi, Çin'e olan komşuluğu ile Uzakdoğu'nun merkezi bir bölgesinde yer almasından kaynaklanmaktadır. 'Hong Kong Çin'in arka kapısıdır' sözü çok önemli bir gerçeğe işaret etmektedir, zira Çin ile geliştirilen yakın ilişkilerin, Hong Kong'un son yıllarda gösterdiği ticari başarıların üzerinde çok önemli payı bulunmaktadır. Gerek coğrafi ve gerekse etnik yakınlığı nedeniyle, Hong Kong Çin'in dünyaya açılan kapısı mahiyetindedir.

29 Haziran 2003 tarihinde Çin Halk Cumhuriyeti ile Hong Kong arasında akdedilen "Daha Yakın Ekonomik İşbirliği Anlaşması" (CEPA), taraflar arasında karşılıklı ticaretin artırılmasını hedefleyen bir serbest ticaret anlaşmasıdır. Bu anlaşma, Hong Kong menşeli üreticiler ile hizmet sağlayıcılarına Çin pazarlarına daha fazla nüfuz etme imkanı vermektedir.

1 Ocak 2004'te yürürlüğe giren birinci aşama ile, Hong Kong firmalarına 18 ana hizmet sektöründe Çin piyasasına giriş için imtiyaz tanırken, menşe protokolü çerçevesinde 373 ana mal kategorisinde gümrük vergisiz olarak Çin'e giriş imkanı tanınmıştır. 2005 yılında uygulamaya giren 2. aşama ile de 11'i ana hizmet sektörü olmak üzere 19 sektör ile 713 tarife kodu altındaki ürünler, bu imtiyazdan faydalanmaya başlamıştır. CEPA, Hong Kong firmalarına, Çin piyasasına erişim konusunda diğer yabancı ülkelere nazaran çok büyük bir avantaj sağlamaktadır.

Taraflar arasında CEPA'nın imzalanması, Hong Kong ve Çin arasındaki ekonomik bağın geliştirilmesi açısından önemli bir mihenk taşı olmuştur. Mal ticaretinde, Hong Kong'un yerli ihracatına tatbik edilen ve 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren yürürlüğe giren sıfır tarife uygulaması, Çin pazarında, Hong Kong ürünlerinin, diğer ülke ürünlerine göre rekabet avantajı sağlamıştır. Hizmet ticaretinde ise, Hong Kong firmalarına pek çok sektörde "ilk giren" avantajı verilerek, Hong Kong hizmet sektörünün Çin içerisine yayılması ve Çin'de çok daha büyük iş fırsatları yakalanmasını sağlanmıştır. Bu durum her iki ülke arasında gerek ticaret gerekse de yatırım ve diğer iş imkanları akışını arttırmış bulunmaktadır.

CEPA, inşaat blokları anlayışıyla oluşturulmuş, zaman içinde gerektiğinde daha fazla tedbirin devreye sokulması amaçlanmıştır. 27 Ağustos 2004 tarihinde CEPA II'nin imzalanması ile 1 Ocak 2005'ten itibaren daha ileri liberalizasyon tedbirleri devreye sokulmuştur. Bunun da ötesinde, 18 hizmet sektörüne CEPA I ile tanınan tercihli muamele, daha da ileri götürülmüş, CEPA II ile bu sektörlerden 11'i daha geniş kapsamlı liberalizasyondan yararlandırılmıştır. 8 yeni sektör de liberalizasyon kapsamına alınmıştır. CEPA II, Hong Kong ürünlerinin Çin pazarına daha büyük oranda nüfuzunu sağlamış bulunmaktadır.

18 Ekim 2005'te imzalanan CEPA III Anlaşmasına dayanarak, 1 Ocak 2006 itibariyle, özel uygulamaya tabi bazı fasıllar dışında Hong Kong menşeli tüm nihai ürünler, sıfır gümrük ile Çin'e girebilmektedir. 29 Haziran 2006'da açıklanan liberalleşme tedbirleri çerçevesinde ise Çin Yönetimi, belirli hizmet sektörlerinde de pazarlarını Hong Kong firmalarına açmış bulunmaktadır.

Tekstil ve konfeksiyon sektörleriyle alakalı olarak, CEPA Anlaşmaları iki ülke arasında bu alanda üretilen mamullerin büyük bir kısmında gümrük muafiyeti getirmiş olup, bu fasıllar arasında belli başlı iplik ve kumaş çeşitleri, belli çeşit gömlek, bluz, t-shirt, etek, pantolon, pijama, rüzgarlık, anorak, takım elbise, iç giyim, bebek giysileri ve konfeksiyon aksesuarı çeşitleri bulunmaktadır.

Deri ve deri Mamulleri sektörüyle alakalı olarak, Yakın Ekonomik İşbirliği Anlaşması'nın (CEPA) ikinci safhası kapsamında, Ağustos 2004'te Çin ile Hong Kong, Çin pazarını Hong Kong'lu firmalar için daha serbest hale getirmek yönünde anlaşmaya varmışlardır. Hong Kong'da üretilen "Tabii veya terkip yoluyla üretilen deri ve köseleden diğer eşyaların" 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren Çin anakarasına gümrük vergisinden muaf olarak ithalatı mümkün hale gelmiştir. Başta belli deri çanta çeşitleri ve belli deri konfeksiyon ürünleri olmak üzere 7 alt ürün grubunda ise, belirlenen üretimin gerçekleşmesi halinde ya da diğer bir ifadeyle belli menşe kriterleri çerçevesinde her iki tarafın da teyidi ile birlikte sıfır gümrük tarifesi uygulanması kararlaştırılmıştır. Bununla birlikte Hong Kong'da üretilmemiş deri tüketim mamulleri, Çin anakarasına %10-20 oranında gümrük vergisi ödeyerek girmeye devam etmektedir.

CEPA anlaşmaları çerçevesinde 27 Haziran 2006 ve 29 Haziran 2007'de yeni ek anlaşmalar imzalanarak Çin ile Hong Kong arasındaki ticari ilişkiler ve liberalizasyon ilerletilmiş ve son olarak 29 Temmuz 2008'de CEPA 5 olarak adlandırılan anlaşma ile liberalizasyon adımlarının sonuncusu atılmıştır.

29.07.2007 tarihinde imzalanan ve 01.01.2008 tarihinde yürürlüğe giren CEPA IV Anlaşması'nda; hizmet ticaretinin serbestleştirilmesi, ticaretin teşvik edilmesi, maliye, yatırımların kolaylaştırılması, profesyonel vasıfların ortak tanımı konularındaki işbirliğinin daha da artırılmasına yönelik maddeler yer almıştır. Bu kapsamda Çin anakarasının 28 alanda (tıp, bilgisayar ve ilgili servisler, emlak ve pazar araştırma, yönetim danışmanlığı hizmetleri, kamu menfaatleri, iş yaratma, bina temizliği, fotoğrafçılık, baskı, tercüme, kılavuzluk, fuar ve kongre hizmetleri, iletişim, dağıtım, çevre, bankacılık, sigortacılık, güvenlik hizmetleri, sosyal hizmetler, turizm, kültür, spor, deniz-kara-hava taşımacılığı, şahıs mülkiyetindeki mağazalar) kolaylıklar ve destek sağlayacaktır. Ayrıca, Çin bankalarının Hong Kong'da şube açmaları, Hong Kong bankalarının Çin'in merkezi-batı ve kuzey-doğu bölgeleri ile önemli üretim bölgesi Guangdong eyaletinde şube açmalarıyla ilgili başvuruları için

kolaylaştırıcı yeşil hat kurulması, Hong Kong bankalarının Çin'in kırsal alanlarında şubeler kurmaları teşvik edilecek, Çin, Hong Kong'un büyük ölçekli uluslararası kongre ve fuar organizasyonlarına destek verecektir.

CEPA Düzenlemesinin beşinci safhası olan ve CEPA V olarak anılan serbest ticaret anlaşması 29 Temmuz 2008 tarihinde imzalanmış olup, 1 Ocak 2009 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu anlaşma ile hizmet ticareti alanında Hong Kong firmalarına ikisi (madencilik ve bilim ve teknolojik danışmanlık) yeni olmak üzere toplam 17 ana hizmet sektöründe (muhasabecilik, inşaat, tıp, madencilik, personel sağlama ve yerleştirme, ilgili bilim ve teknik danışmanlık servisleri, matbaacılık, kongre ve sergi, dağıtım, çevre, bankacılık, sosyal hizmetler, turizm, deniz, hava, kara bireysel mağazacılık), 29 başlıkta imtiyaz tanınmaktadır. Yeni uygulama ile imtiyaza konu hizmet sektörü sayısı 38'den 40'a çıkarılmıştır. Diğer taraftan, Ticaret ve Yatırım Kolaylıkları kapsamında; her iki taraf aşağıda sıralanan alanlarda işbirliğini güçlendirme konusunda anlaşmışlardır.

1) Elektronik ticaret alanında işbirliğinin güçlendirilmesi. Bu kapsamda, Hong Kong ile Çin'in Guangdong bölgesi tarafından verilen belgelerdeki elektronik imzaların tanınması konusunda çalışmalar başlatılacaktır.

2) Fikri Mülkiyet Haklarının Korunması. Bu kapsamda Hong Kong Sanayi, Ticaret ve Fikri Mülkiyet Dairesi Ticari Marka Ofisi her iki taraf için ticari marka kayıt ve koruma alanında işbirliğini güçlendirmeye yönelik bir mekanizma oluşturmak üzere bir Ticari Marka Çalışma Koordinasyon Grubu kuracaktır.

3) İki taraf arasında ticaret ve yatırım kolaylıkları alanında markalaşma konusunda işbirliği teşvik edilecektir. Bu kapsamda; Ticaret ve yatırımların, gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması, mal denetimi, gıda güvenliği ve kalitesi ile standardizasyon, elektronik işlem, kanun ve yönetmeliklerde şeffaflık, küçük ve orta ölçekli girişimcilerin desteklenmesi, geleneksel Çin ilaçları ve diğer tıbbi ürünlerin desteklenmesi, fikri mülkiyet haklarının korunması, markalaşma alanlarında işbirliği teşvik edilecektir.

Ayrıca, profesyonel vasıfların ortak tanımı konusunda da taraflar, muhasabecilik sektörü ile inşaat sektöründe daha fazla işbirliğinin teşvikini sağlayacaklardır.

CEPA Anlaşmalarıyla ilgili daha ayrıntılı bilgiye ve anlaşmaların İngilizce tam metnine Hong Kong Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Resmi sitesinin linkinden ulaşabilirsiniz. <http://www.tid.gov.hk/english/cepa/index.html>

IV. HONG KONG DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Hong Kong 2008 yılı itibariyle 763,1 milyar dolar civarında bir dış ticaret hacmine sahiptir. 2008 yılında yapılan genel ihracat 370 milyar dolar ve genel ithalat 393 milyar dolardır. 2008 yılında Hong Kong'un ihracatı %6 ithalatı ise %6,2 oranında artmıştır. 2004 yılından 2008 yılına kadar beş yıllık süreçte Hong Kong'un dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tablodan izlenebilir.

HONG KONG DIŞ TİCARETİ				
Birim 1000 ABD \$				
YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM %	İTHALAT	DEĞİŞİM %
2004	265.542.816	-	272.892.768	-
2005	292.118.688	10,0	300.160.448	10,0
2006	322.668.800	10,5	335.753.792	11,9
2007	349.385.568	8,3	370.132.480	10,2
2008	370.241.824	6,0	392.962.336	6,2

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İhraç Edilen Ürünler

Hong Kong'un en fazla ihraç ettiği ürünler ve payları sırasıyla; Fası 85'te yer alan elektrikli makina ve cihazlar (%41,7), Fası 84'te yer alan nükleer reaktörler, kazan ve makineler (%13,2), Fası 71'de yer alan tabii inciler veya kültür incileri(%7,1), Fası 95 kapsamındaki oyuncak, oyun ve spor malzemeleri (%4,1) ve Fası 61 kapsamındaki örme giyim eşyası ve aksesuarlarıdır(%3,8). Hong Kong'dan en fazla ihraç edilen ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

HONG KONG'UN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER			
Birim: 1000 \$			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2008			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	154.482.768	41,7
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	48.802.624	13,2
71	TABİİ İNCİLER VEYA KÜLTÜR İNCİLERİ	26.301.494	7,1
95	OYUNCAKLAR, OYUN ve SPOR MALZEMELERİ	15.277.213	4,1
61	ÖRME GİYİM EŞYASI VE AKSESUARI	14.187.557	3,8
TOPLAM		370.241.824	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İthal Edilen Ürünler

Diğer yandan Hong Kong'un en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fası 85 kapsamındaki elektrikli makine ve cihazlar ile Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktör ve kazanlar gelmektedir. Fası 71 kapsamındaki tabii inciler veya kültür incileri, Fası 39'da yer alan plastikler ve mamulleri ile Fası 27 kapsamındaki mineral yakıtlar ve yağlardır.

HONG KONG'UN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER			
Birim: 1000 \$			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2008			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	156.383.952	39,8
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	49.421.832	12,6
71	TABİİ İNCİLER VEYA KÜLTÜR İNCİLERİ	26.323.144	6,7
39	PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	14.649.995	3,7
27	MİNERAL YAKITLAR VE YAĞLAR	14.375.420	3,7
TOPLAM		392.962.336	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

Hong Kong'un genel ihracat verileri incelendiğinde, en fazla ihracat yapılan ülkelerin başında Çin Halk Cumhuriyeti'nin geldiği görülmektedir. ABD, Japonya, Almanya ve İngiltere Çin'i izleyen ülkelerdir. Hong Kong'un en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülkeye toplam ihracatın %90,8'i yönlenmiş durumdadır.

2008 yılında 2007 yılına kıyasla, bu 20 ülke içerisinde ABD, Güney Kore ve Filipinler'e yapılan ihracat azalmış, diğer ülkelere ihracat ise çeşitli oranlarda artmıştır. Hong Kong'un Türkiye'ye ihracatı 2008 yılında %13,7 oranında artarak 709 milyon dolar olmuştur. Türkiye, Hong Kong'un ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında 35. sırada yer almaktadır.

Bu 20 ülkeye ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

HONG KONG'UN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER

Birim:1000 \$

	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	168.603.728	178.621.248	5,9	48,2
A.B.D	47.318.696	46.219.740	-2,3	12,5
JAPONYA	15.341.074	15.606.577	1,7	4,2
ALMANYA	10.426.363	12.150.628	16,5	3,3
İNGİLTERE	10.528.089	10.732.009	1,9	2,9
TAYVAN	7.125.188	7.318.993	2,7	2,0
SİNGAPUR	6.502.297	7.265.004	11,7	2,0
G.KORE	7.259.427	7.098.116	-2,2	1,9
HİNDİSTAN	4.955.381	6.997.951	41,2	1,9
HOLLANDA	5.693.933	5.821.163	2,2	1,6
AVUSTRALYA	4.441.301	5.051.477	13,7	1,4
FRANSA	4.559.921	4.840.988	6,2	1,3
TAYLAND	3.800.080	4.653.917	22,5	1,3
İTALYA	4.216.037	4.364.893	3,5	1,2
KANADA	3.436.058	3.529.108	2,7	1,0
İSVİÇRE	3.043.392	3.514.607	15,5	0,9
MALEZYA	3.246.256	3.509.572	8,1	0,9
VIETNAM	2.447.542	3.214.241	31,3	0,9
B.A.E	2.622.075	2.944.497	12,3	0,8
FİLİPİNLER	2.865.296	2.770.193	-3,3	0,7
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	318.432.134	336.224.922	5,6	90,8
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	91,1	90,8	-	0,0
TÜRKİYE	623.899	709.230	13,7	0,2
DÜNYA TOPLAMI	349.385.568	370.241.824	6,0	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

Hong Kong'un en fazla ithalat yaptığı ülkelerin 2008 yılı itibariyle sıralamasında ihracatta olduğu gibi Çin Halk Cumhuriyeti yine başı çekmektedir. Japonya, Singapur, Tayvan ve A.BD en çok ithalat yapılan diğer ülkelerdir. Hong Kong'un Türkiye'den yaptığı ithalatın 2008 yılında %8,6 oranında artarak 181,8 milyon dolara ulaştığı görülmektedir. Hong Kong'un en çok ithalat yaptığı ülkeler sıralamasında Türkiye 46. sırada gelmektedir.

En fazla ithalat yapılan 20 ülkeye ait veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

HONG KONG'UN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER

Birim: 1000 \$				
	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	170.556.000	181.232.800	6,3	46,1
JAPONYA	37.352.124	39.178.396	4,9	10,0
SİNGAPUR	25.387.044	25.167.816	-0,9	6,4
TAYVAN	26.506.314	24.718.404	-6,7	6,3
A.B.D	17.983.174	19.642.376	9,2	5,0
G.KORE	15.364.415	15.642.619	1,8	4,0
TAYLAND	7.659.178	8.945.068	16,8	2,3
MALEZYA	8.059.698	8.514.575	5,6	2,2
HİNDİSTAN	6.121.215	7.450.493	21,7	1,9
ALMANYA	6.178.738	6.935.330	12,2	1,8
FİLİPİNLER	6.435.252	6.585.628	2,3	1,7
İSVİÇRE	4.642.785	6.439.794	38,7	1,6
İNGİLTERE	3.885.282	5.372.981	38,3	1,4
İTALYA	4.122.513	4.399.090	6,7	1,1
FRANSA	2.978.861	3.254.104	9,2	0,8
BELÇİKA	2.465.317	2.621.979	6,4	0,7
ENDONEZYA	2.110.264	2.373.023	12,5	0,6
AVUSTRALYA	2.068.653	2.085.168	0,8	0,5
İSRAİL	1.837.092	2.061.587	12,2	0,5
HOLLANDA	1.820.083	2.057.670	13,1	0,5
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	353.534.002	374.678.901	6,0	95,3
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	95,5	95,3	-0,2	0,0
TÜRKİYE	167.464	181.887	8,6	0,0
DÜNYA TOPLAMI	370.132.480	392.962.336	6,2	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

V. DÜNYA DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TİCARETİNDE HONG KONG'UN YERİ

Başlıca Deri İhracatçı Ülkeler İçinde Hong Kong'un Yeri

1995 yılında en çok deri ve deri ürünü ihracı gerçekleştiren ülkeler arasında 15 milyar dolar ihracat ve %17,2'lik pay ile ilk sırada yeralan Hong Kong, 2008 yılı sonunda 16,2 milyar dolar ihracat ve %9,2'lik pay ile 3. sıraya düşmüştür.

13 yıllık dönemde, deri ihracatçıları arasında hem pazar payı açısından hem de ihracat değeri açısından en büyük artışı Çin gerçekleştirmiştir. 1995'de %13,9 paya sahip olan Çin'in 2008 yılındaki pazar payı %27,1'e ulaşmıştır.

Türkiye, 2008 yılında en fazla deri ürünleri ihracatı yapan ülkeler arasında 1 milyar dolar ihracat ile 25. sırada yer almaktadır.

Dünyanın en büyük deri ve deri ürünleri ihracatçılarına dair veriler aşağıdaki tabloda detaylı olarak görülebilir.

DÜNYADA EN ÇOK DERİ İHRACATI YAPAN İLK 15 ÜLKE

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKE	2007	2008	DEĞİŞİM %	% PAY
ÇİN	41.813.399	47.992.986	14,8	27,1
İTALYA	22.168.071	22.420.419	1,1	12,7
HONG KONG	16.360.755	16.248.576	-0,7	9,2
FRANSA	6.939.659	7.583.257	9,3	4,3
ALMANYA	6.289.260	7.055.125	12,2	4,0
VİETNAM	4.735.746	5.751.489	21,4	3,3
A.B.D	5.409.986	5.315.373	-1,7	3,0
BELÇİKA	4.785.195	5.264.791	10,0	3,0
İSPANYA	4.181.579	4.504.306	7,7	2,5
BREZİLYA	4.391.272	4.064.324	-7,4	2,3
HİNDİSTAN	3.545.469	4.049.136	14,2	2,3
HOLLANDA	3.066.431	3.543.794	15,6	2,0
İNGİLTERE	2.364.424	2.350.182	-0,6	1,3
ENDONEZYA	2.002.869	2.242.080	11,9	1,3
PORTEKİZ	1.948.850	2.131.479	9,4	1,2
İLK 15 ÜLKE TOP.	117.074.922	126.200.646	7,8	71,4
TÜRKİYE	1.017.788	1.058.400	4,0	0,6
DÜNYA TOPLAMI	164.802.459	176.800.205	7,3	100,0

Kaynak : Trademap / ITC

Başlıca Deri İthalatçısı Ülkeler İçinde Hong Kong'un Yeri

1995 yılında dünyada en fazla deri ve deri ürünü ithal eden ülkeler arasında 14 milyar dolar ithalat ve %15,2'lik pay ile 2. sırada yer alan Hong Kong , 2008 yılı sonunda 15,1 milyar dolar değerindeki ithalat ve %8,1'lik pay ile ikinci sırada yer almıştır. 2008 yılında dünyanın en fazla deri ve deri ürünü ithal eden ilk 10 ülkesinin dokuzunun gelişmiş ülkeler olması şaşırtıcı değildir. 1995 yılında ilk 10 deri ithalatçı ülkesi içinde yer alan Güney Kore, 2008 yılında yerini koruyamazken, Belçika ise 2008 yılı sonu itibariyle en çok deri ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke arasına girmiştir.

Dünyanın en çok deri ithalatı yapan ülkeleri sıralamasında Türkiye 2008 yılı sonu itibariyle 22 sırada yer almaktadır.

Dünya'nın en büyük deri ve deri ürünleri ithalatçlarına ait veriler aşağıdaki tablodan görülebilir.

DÜNYADA EN ÇOK DERİ İTHALATI YAPAN İLK 15 ÜLKE				
<i>Birim: 1.000 ABD \$</i>				
ÜLKE	2007	2008	DEĞİŞİM %	% PAY
A.B.D	32.320.085	32.324.835	0,0	17,4
HONG KONG	15.009.243	15.131.774	0,8	8,1
İTALYA	12.946.554	12.813.945	-1,0	6,9
ALMANYA	10.490.721	11.419.643	8,9	6,1
JAPONYA	9.561.593	10.176.056	6,4	5,5
FRANSA	9.418.101	10.096.722	7,2	5,4
İNGİLTERE	8.580.047	8.549.641	-0,4	4,6
ÇİN	7.591.149	7.810.633	2,9	4,2
İSPANYA	4.927.135	5.632.836	14,3	3,0
BELÇİKA	3.834.459	4.265.182	11,2	2,3
RUSYA FED.	2.802.921	3.950.456	40,9	2,1
HOLLANDA	3.554.076	3.922.554	10,4	2,1
KANADA	3.143.669	3.301.790	5,0	1,8
G.KORE	2.898.149	2.936.992	1,3	1,6
AVUSTURYA	2.238.638	2.482.369	10,9	1,3
İLK 15 ÜLKE TOP.	114.679.087	118.221.267	3,1	63,5
TÜRKİYE	1.769.824	1.830.908	3,5	1,0
DÜNYA TOPLAMI	172.694.179	186.162.472	7,8	100,0

Kaynak : Trademap / ITC

VI. HONG KONG'UN DERİ SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

Hong Kong deri ve deri ürünleri ticareti alanında dünyanın en büyük oyuncularından biridir. 2008 yılı sonu itibariyle Hong Kong 16,2 milyar dolar değerinde deri ihracatı, 15,1 milyar dolar değerinde de deri ithalatı gerçekleştirmiştir.

HONG KONG'UN DERİ-DERİ MAMÜLLERİ DIŞ TİCARETİ				
Birim: 1000 \$				
YILLAR	DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI	DEĞİŞİM %	DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI	DEĞİŞİM %
2004	15.305.457		14.210.198	
2005	16.183.909	5,7	14.875.458	4,7
2006	16.422.309	1,5	15.249.626	2,5
2007	16.360.755	-0,4	15.009.243	-1,6
2008	16.248.576	-0,7	15.131.774	0,8

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un İthal Ettiği Deri Ürünleri

Dünya'nın önde gelen deri ithalatçısı ülkelerinden birisi olan Hong Kong'un 2007 ve 2008 yıllarında dünya'dan yaptığı deri ve deri ürünleri ithalatının detayları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

HONG KONG'UN DERİ VE AYAKKABI İTHALATI (1000 DOLAR)					
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	204.712	272.464	33,1	1,8
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	1.377	7.251	426,6	0,0
4103	DİĞER HAM DERİLER	19.110	21.152	10,7	0,1
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	225.199	300.867	33,6	2,0
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAĞLANMIŞ DERİLERİ	543.540	408.733	-24,8	2,7
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAĞLANMIŞ DERİLERİ	14.201	19.239	35,5	0,1
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAĞLANMIŞ DERİLERİ	23.353	39.723	70,1	0,3
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAĞLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	2.159.919	1.571.678	-27,2	10,4
4104-4107	YARI İŞLENMİŞ DERİ TOPLAMI	2.741.013	2.039.373	-25,6	13,5
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	166.419	189.316	13,8	1,3
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	244.783	233.301	-4,7	1,5
4114	GÜDERİ; RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	28.582	39.325	37,6	0,3
4115	DERİ,KÖSELELERİN ŞERİT,YAPRAK, EVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB.(DERİ EŞYASI İÇİN)	162.070	164.040	1,2	1,1
4112-4115	BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	601.854	625.982	4,0	4,1
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB(İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE OLURSA OLSUN)	13.987	13.755	-1,7	0,1
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	4.243.846	4.542.308	7,0	30,0
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	368.267	370.421	0,6	2,4
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	0	0	-	0,0
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	58.741	74.058	26,1	0,5
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	0	0	-	0,0
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4205.10	SARACİYE TOPLAMI	4.684.841	5.000.542	6,7	33,0
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	136950	133923	-2,2	0,9
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	136.950	133.923	-2,2	0,9
4301	HAM KÜRK VE POSTLAR	592025	739312	24,9	4,9
4302	DABAĞLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	704052	898353	27,6	5,9
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	1.296.077	1.637.665	26,4	10,8
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	187098	185772	-0,7	1,2
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	150	216	44,0	0,0
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	187.248	185.988	-0,7	1,2
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	7004	6776	-3,3	0,0
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	1150240	981887	-14,6	6,5
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİİ, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	3276450	3413734	4,2	22,6
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	400791	495273	23,6	3,3
6405	DİĞER AYAKKABI	47188	46738	-1,0	0,3
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	254391	263028	3,4	1,7
64	AYAKKABI TOPLAMI	5.136.064	5.207.436	1,4	34,4
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		15.009.245	15.131.776	0,8	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

2008 yılında Hong Kong'un ithal ettiği deri ve deri ürünleri içerisinde %34,4 ile en büyük payı ayakkabılar almaktadır. 2008 yılında Hong Kong 5,2 milyar dolar değerinde ayakkabı ithalatı yapmıştır. Hong Kong'un en fazla ithal ettiği ikinci deri ürünü ise saraciyedir. Bu ürün grubunda Hong Kong dünyadan 5 milyar dolar değerinde ithalat gerçekleştirmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş deri ithalatı ise 2008 yılında 2 milyar dolar civarında olmuştur. 2008 yılında bu ürün grubu ithalatında bir önceki yıla göre %25,6 oranında sert bir düşüş yaşanmıştır. Hong Kong'un 2008'de ham ve işlenmiş kürk ithalatı 1,6 milyar dolar olmakla beraber %26,4 oranında yüksek bir ithalat artışı gözlenmiştir. göstermiştir, Ham deri ithalatının ise 300 milyon dolar olduğu tablodan görülmektedir. Hong Kong'un, kürk giyim eşyası ithalatı 186 milyon dolar, deri giyim ithalatı ise 133,9 milyon dolar olarak tespit edilmiştir.

Ürün grupları içinde 2008 yılında en büyük ithalat kalemi olan ayakkabı ithalatı %1,4 oranında artarken saraciyeye ürünlerinde %6,7 oranında artış gözlenmiştir.

Hong Kong'un Deri ve Deri Ürünleri İthal Ettiği Ülkeler

Dünyanın en büyük deri pazarlarından birisi olan Hong Kong'un en büyük tedarikçisi Çin'dir. Hong Kong, 2008 yılında 2007 yılına kıyasla %4,2 azalışla bu ülkeden 9,4 milyar dolarlık deri ürünü ithal etmiştir. Ucuz işgücü ve hammaddeye sahip olan Çin, deri sektöründe hakim konumdadır. Çin tek başına Hong Kong deri pazarının %61,9'una hakimdir.

Hong Kong'un en fazla deri ürünü ithal ettiği bir diğer ülke İtalya'dır. Hong Kong, İtalya'dan %7,1 artışla 1,1 milyar dolar değerinde deri ve deri ürünleri ithal etmektedir.

Artan üretim maliyetlerinin baskısı altında olan Türkiye, Hong Kong deri pazarında en çok ithalat yapılan 34. ülkedir. 2008 yılında Hong Kong'un Türkiye'den yaptığı deri ithalatı %16,8 oranında azalarak, 12,2 milyon dolara gerilemiştir.

HONG KONG'UN DERİ (41,42,43,64) İTHALAT RAKAMI (1000 DOLAR)

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 20 ÜLKE VE TÜRKİYE

ÜLKE ADI	2007	2008	08/07 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	9.770.317	9.364.786	-4,2	61,9
İTALYA	983.783	1.077.031	9,5	7,1
FRANSA	615.126	797.193	29,6	5,3
A.B.D	423.830	453.239	6,9	3,0
DANİMARKA	331.182	398.965	20,5	2,6
İSVİÇRE	223.850	334.518	49,4	2,2
HİNDİSTAN	308.583	309.922	0,4	2,0
BREZİLYA	270.849	223.315	-17,6	1,5
G.KORE	204.097	211.549	3,7	1,4
TAYVAN	171.812	154.829	-9,9	1,0
FİNLANDİYA	111.555	147.864	32,5	1,0
KANADA	116.804	144.779	24,0	1,0
İSPANYA	118.702	136.169	14,7	0,9
JAPONYA	130.286	132.702	1,9	0,9
VİETNAM	93.217	117.764	26,3	0,8
ALMANYA	104.654	114.459	9,4	0,8
ARJANTİN	136.513	112.645	-17,5	0,7
TAYLAND	133.416	111.446	-16,5	0,7
İNGİLTERE	107.370	91.032	-15,2	0,6
PAKİSTAN	108.711	89.517	-17,7	0,6
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	14.464.657	14.523.724	0,4	96,0
İLK 20 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	96,4	96,0	-0,4	0,0
TÜRKİYE	14.670	12.206	-16,8	0,1
TOPLAM İTHALAT	15.009.245	15.131.776	0,8	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Ham Deri İthal Ettiği Ülkeler

İzleyen tabloda görüleceği üzere, Hong Kong dünyadan 2008 yılında %33,6 oranında artışla 301 milyon dolarlık ham deri ithal etmiştir. Hong Kong'un en büyük ham deri tedarikçisi A.B.D'dir. A.B.D'yi, Venezuela, Kanada, Kenya ve İtalya izlemektedir.

Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den 226 bin dolar değerinde ham deri ithal etmiştir. Hong Kong'un Türkiye'den ham deri ithali 2008 yılında %182,5 gibi hayli yüksek bir oranında artmıştır. Buna karşın Hong Kong'un dünyadan ham deri ithalatı sıralamasında Türkiye 42. sırada gelmektedir.

HONG KONG'UN HAM DERİ (4101 - 4103) İTHALAT RAKAMI (1000 DOLAR)				
EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 15 ÜLKE VE TÜRKİYE				
ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
A.B.D	97.394	137.527	41,2	45,7
VENEZUELLA	15.123	21.319	41,0	7,1
KANADA	16.502	17.419	5,6	5,8
KENYA	7.946	13.460	69,4	4,5
İTALYA	8.498	12.334	45,1	4,1
İNGİLTERE	1.390	11.546	730,6	3,8
JAPONYA	10.680	11.531	8,0	3,8
HOLLANDA	3.527	9.494	169,2	3,2
AVUSTRALYA	16.336	8.107	-50,4	2,7
SİNGAPUR	1.485	6.247	320,7	2,1
TANZANYA	4.990	4.910	-1,6	1,6
G.AFRIKA	2.990	4.591	53,5	1,5
UGANDA	7.789	4.409	-43,4	1,5
ALMANYA	5.635	4.364	-22,6	1,5
İRLANDA	762	3.677	382,5	1,2
İLK 15 ÜLKE TOPLAMI	201.047	270.935	34,8	90,1
İLK 15 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	89,3	90,1	0,9	0,0
TÜRKİYE	80	226	182,5	0,1
TOPLAM İTHALAT	225.199	300.867	33,6	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Yarı İşlenmiş Deri İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong 2008 yılında dünyadan %25,6 oranında azalışla 2 milyar dolar değerinde yarı işlenmiş deri ithal etmiştir. Hong Kong'un en büyük yarı işlenmiş deri tedarikçisi İtalya'dır. İtalya'yı Brezilya, Çin, G. Kore ve Hindistan takip etmektedir.

Türkiye, Hong Kong'un yarı işlenmiş deri tedarikçileri arasında 36 sıradadır. Türkiye'den yapılan ithalat 2008'de 2,5 milyon dolar düzeyinde olup bir yıl öncesine göre %29 oranında azalmıştır.

HONG KONG'UN YARI İŞLENMİŞ DERİ (4104-4107) İTHALAT RAKAMI (1000 DOLAR)				
EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 20 ÜLKE				
ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	474.529	432.317	-8,9	21,2
BREZİLYA	248.916	196.642	-21,0	9,6
ÇİN	682.952	174.301	-74,5	8,5
G.KORE	164.836	163.235	-1,0	8,0
HİNDİSTAN	166.478	149.660	-10,1	7,3
A.B.D	137.293	120.127	-12,5	5,9
ARJANTİN	133.057	108.163	-18,7	5,3
TAYVAN	120.015	106.161	-11,5	5,2
TAYLAND	111.698	81.897	-26,7	4,0
İSPANYA	61.842	57.529	-7,0	2,8
PAKİSTAN	70.503	56.547	-19,8	2,8
BANGLADEŞ	58.059	55.979	-3,6	2,7
JAPONYA	55.517	51.344	-7,5	2,5
ENDONEZYA	30.066	37.305	24,1	1,8
VİETNAM	8.399	34.498	310,7	1,7
MEKSİKA	19.987	20.008	0,1	1,0
AVUSTRALYA	15.229	17.868	17,3	0,9
ALMANYA	23.491	17.630	-24,9	0,9
Y.ZELENDALANDI	13.699	14.353	4,8	0,7
İNGİLTERE	18.837	13.682	-27,4	0,7
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	2.615.403	1.909.246	-27,0	93,6
İLK 20 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	95,4	93,6	-1,9	0,0
TÜRKİYE	3.559,0	2.526,0	-29,0	0,1
TOPLAM İTHALAT	2.741.013	2.039.373	-25,6	100

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Bitmiş Deri İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong dünyadan 2008 yılında %4 oranında artışla 626 milyon dolar değerinde bitmiş deri ithal etmiştir.

Hong Kong 'un en büyük bitmiş deri tedarikçisi Hindistan'dır.

Hindistan'ın ardından İtalya, Çin ve Pakistan gelmektedir. Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den 4,9 milyon dolar değerinde bitmiş deri ithal etmiştir.

Türkiye, Hong Kong 'un bitmiş deri tedarikçileri arasında 17. sıradadır.

Aşağıdaki tabloda Hong Kong'un en fazla bitmiş deri ithal ettiği ülkeler ayrıntısıyla yer almaktadır.

**HONG KONG'UN BİTMİŞ DERİ (4112-4115) İTHALAT RAKAMI
(1000 DOLAR)**

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 20 ÜLKE

ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
HİNDİSTAN	126.670	136.210	7,5	21,8
İTALYA	135.278	135.324	0,0	21,6
ÇİN	57.701	41.394	-28,3	6,6
PAKİSTAN	37.509	32.366	-13,7	5,2
NİJERYA	22.027	30.085	36,6	4,8
ALMANYA	24.620	28.971	17,7	4,6
A.B.D	36.123	27.638	-23,5	4,4
İSPANYA	14.292	23.821	66,7	3,8
SLOVENYA	15.048	16.586	10,2	2,6
G.KORE	14.409	16.109	11,8	2,6
BANGLADEŞ	10.053	13.320	32,5	2,1
TAYLAND	5.916	13.075	121,0	2,1
TAYVAN	7.402	11.656	57,5	1,9
FRANSA	10.128	11.205	10,6	1,8
MEKSİKA	11.229	10.626	-5,4	1,7
BREZİLYA	8.993	9.342	3,9	1,5
AVUSTRALYA	6.222	7.314	17,6	1,2
G.AFRİKA	5.285	7.097	34,3	1,1
İNGİLTERE	6.935	6.897	-0,5	1,1
Y.ZELENDALAN	2.818	5.623	99,5	0,9
SİNGAPUR	5.809	5.591	-3,8	0,9
TÜRKİYE	7.197	4.885	-32,1	0,8
BELÇİKA	5.185	4.357	-16,0	0,7
JAPONYA	5.959	4.129	-30,7	0,7
ENDONEZYA	2.505	3.912	56,2	0,6
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	206.128	232.154	12,6	37,1
İLK 20 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	34,2	37,1		0,0
TOPLAM İTHALAT	601.854	625.982	4,0	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Saraciye Ürünleri İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong dünyadan 2008 yılında %6,7 oranında artışla 5 milyar dolar değerinde saraciye ürünü ithal etmiştir.

Hong Kong'un en büyük saraciye ürünü tedarikçisi %70,8'lik pazar payıyla Çin'dir. Çin'i Fransa, İsviçre ve İtalya takip etmektedir.

Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den 818 bin dolarlık saraciye ürünü ithal etmiştir. Türkiye, Hong Kong'un saraciye tedarikçileri arasında 19. sıradadır.

Aşağıdaki tabloda Hong Kong'un en çok saraciye ithal ettiği ülkeler ayrıntısıyla yer almaktadır.

HONG KONG'UN SARACIYE
(4201, 4202, 4203.21, 4203.29, 4203.30, 4203.40, 4204, 4206) İTHALAT RAKAMI
(1000 DOLAR)

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 20 ÜLKE

ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	3.547.947	3.540.745	-0,2	70,8
FRANSA	512.456	670.306	30,8	13,4
İSVİÇRE	167.312	259.671	55,2	5,2
İTALYA	187.325	247.332	32,0	4,9
A.B.D	52.185	53.329	2,2	1,1
JAPONYA	41.346	45.572	10,2	0,9
ALMANYA	17.933	36.535	103,7	0,7
İNGİLTERE	56.053	32.149	-42,6	0,6
İSPANYA	11.542	20.424	77,0	0,4
G.KORE	15.509	19.545	26,0	0,4
TAYVAN	9.502	10.565	11,2	0,2
FİLİPINLER	7.569	9.837	30,0	0,2
HİNDİSTAN	7.781	8.152	4,8	0,2
VIETNAM	8.535	7.546	-11,6	0,2
TAYLAND	7.224	6.689	-7,4	0,1
SİNGAPUR	9.369	6.671	-28,8	0,1
MAKAO	3.081	5.970	93,8	0,1
BELÇİKA	3.853	4.286	11,2	0,1
KANADA	3.466	4.198	21,1	0,1
ENDONEZYA	2.855	2.197	-23,0	0,0
AVUSTRALYA	2.435	1.678	-31,1	0,0
MİNOR ADALARI	2.274	1.387	-39,0	0,0
HOLLANDA	2.863	1.068	-62,7	0,0
TÜRKİYE	549	818	49,0	0,0
KOLOMBİYA	170	526	209,4	0,0
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	4.681.134	4.997.196	6,8	99,9
İLK 20 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	99,9	99,9	0,0	0,0
TOPLAM İTHALAT	4.684.841	5.000.542	6,7	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Deri Giyim İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong dünyadan 2008 yılında %2,2 düşüşle 134 milyon dolar değerinde deri giyim ithal etmiştir. Hong Kong'un en büyük deri giyim tedarikçisi Çin'dir. Çin'i İtalya ve Fransa takip etmektedir.

Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den 1,8 milyon dolar değerinde deri giyim ithal etmiştir. Türkiye, Hong Kong deri giyim tedarikçileri arasında 8. sıradadır. Hong Kong'un Türkiye'den ithal ettiği deri giyim eşyası 2008 yılında %6 oranında azalmıştır.

HONG KONG'UN DERİ GİYİM (4203.10) İTHALAT RAKAMI (DOLAR)				
EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 15 ÜLKE				
ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	97.924	82.730	-15,5	61,8
İTALYA	14.758	19.706	33,5	14,7
FRANSA	6.543	10.931	67,1	8,2
İSVİÇRE	4.672	6.603	41,3	4,9
ALMANYA	3.390	2.509	-26,0	1,9
HİNDİSTAN	1.344	2.349	74,8	1,8
İSPANYA	1.601	2.226	39,0	1,7
TÜRKİYE	1.944	1.828	-6,0	1,4
G.KORE	547	1.455	166,0	1,1
A.B.D	1.069	1.247	16,7	0,9
İNGİLTERE	1.033	761	-26,3	0,6
TAYVAN	269	389	44,6	0,3
JAPONYA	387	379	-2,1	0,3
BANGLADEŞ	235	196	-16,6	0,1
MAKAO	197	157	-20,3	0,1
İLK 15 ÜLKE TOPLAMI	135.913	133.466	-1,8	99,7
İLK 15 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	99,2	99,7	0,4	0,1
TOPLAM İTHALAT	136.950	133.923	-2,2	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Ham ve İşlenmiş Kürk İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong dünyadan 2008 yılında %26,4 oranında artışla 1,6 milyar dolar değerinde ham ve işlenmiş kürk ithal etmiştir. Hong Kong'un en büyük ham ve işlenmiş kürk tedarikçisi Çin'dir. Çin'i Danimarka ve Finlandiya izlemektedir.

Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den 1,4 milyon dolar değerinde ham ve işlenmiş kürk ithal etmiştir. Türkiye, Hong Kong'un ham ve işlenmiş kürk tedarikçileri arasında 15. sıradadır.

HONG KONG'UN HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK (4301, 4302) İTHALAT RAKAMI (1000 DOLAR)				
EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 15 ÜLKE				
ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	643.117	832.615	29,5	50,8
DANİMARKA	329.029	395.487	20,2	24,1
FİNLANDİYA	110.129	146.949	33,4	9,0
KANADA	93.365	120.079	28,6	7,3
A.B.D	46.528	55.753	19,8	3,4
HOLLANDA	24.972	26.977	8,0	1,6
İNGİLTERE	12.432	15.547	25,1	0,9
İTALYA	7.196	13.077	81,7	0,8
ALMANYA	13.763	10.910	-20,7	0,7
FRANSA	3.807	3.587	-5,8	0,2
RUSYA FED.	1.508	3.213	113,1	0,2
ARJANTİN	1.084	2.092	93,0	0,1
İSPANYA	1.969	1.878	-4,6	0,1
İSVEÇ	316	1.435	354,1	0,1
TÜRKİYE	1.095	1.380	26,0	0,1
İLK 15 ÜLKE TOPLAMI	1.290.310	1.630.979	26,4	99,6
İLK 20 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	99,6	99,6	0,0	0,0
TOPLAM İTHALAT	1.296.077	1.637.665	26,4	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Kürk Giyim Eşyası İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong dünyadan 2008 yılında %4 oranında azalışla 249 milyon dolara yakın kürk giyim eşyası ithal etmiştir. Hong Kong'un en büyük kürk giyim eşyası tedarikçisi Çin'dir. Çin'i İtalya ve ABD takip etmektedir.

Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den sadece 137 bin dolar değerinde kürk giyim eşyası ithal etmiştir. Türkiye, Hong Kong'un kürk giyim tedarikçileri arasında 15. sıradadır.

HONG KONG'UN KÜRK GİYİM EŞYASI (4303, 4304) İTHALAT RAKAMI (1000 DOLAR)				
EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 15 ÜLKE				
ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	169.360	166.526	-1,7	0,1
İTALYA	7.489	8.757	16,9	0,0
A.B.D	2.297	1.636	-28,8	0,0
G.KORE	561	1.457	159,7	0,0
FRANSA	880	1.329	51,0	0,0
ALMANYA	2.925	1.319	-54,9	0,0
İSPANYA	844	1.019	20,7	0,0
JAPONYA	640	843	31,7	0,0
DANİMARKA	265	674	154,3	0,0
İSVEÇ	639	579	-9,4	0,0
KANADA	403	561	39,2	0,0
TAYVAN	48	238	395,8	0,0
İNGİLTERE	98	206	110,2	0,0
B.A.E	106	157	48,1	0,0
TÜRKİYE	1	137	13.600,0	0,0
İLK 15 ÜLKE TOPLAMI	247.064.305	186.164.123	-24,6	380,2
İLK 15 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	95,4	74,8		45,3
TOPLAM İTHALAT	259.100.963	248.853.236	-4,0	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

Hong Kong'un En Fazla Ayakkabı İthal Ettiği Ülkeler

Hong Kong dünyadan 2008 yılında %1,4 oranında artışla 5,2 milyar dolar değerinde ayakkabı ithal etmiştir. Hong Kong'un en büyük ayakkabı tedarikçisi Çin'dir. Çin tek başına Hong Kong ayakkabı piyasasının %86,9'una hakimdir. Çin'i İtalya, Fransa ve Vietnam takip etmektedir.

Hong Kong 2008 yılında Türkiye'den 407 bin dolar değerinde ayakkabı ithal etmiştir. Türkiye, Hong Kong'un ayakkabı tedarikçileri arasında 28. sıradadır.

HONG KONG AYAKKABI (6401, 6402, 6403, 6404, 6405 ve 6406) İTHALAT RAKAMI (1000 DOLAR)

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN İLK 15 ÜLKE VE TÜRKİYE				
ÜLKE ADI	2007	2008	07/08 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	4.567.624	4.524.309	-0,9	86,9
İTALYA	148.711	208.185	40,0	4,0
FRANSA	63.726	87.012	36,5	1,7
VIETNAM	75.688	74.709	-1,3	1,4
İSVİÇRE	42.871	60.054	40,1	1,2
A.B.D	50.940	55.982	9,9	1,1
İSPANYA	26.112	27.222	4,3	0,5
TAYVAN	34.282	24.956	-27,2	0,5
ENDONEZYA	15.414	23.161	50,3	0,4
JAPONYA	15.451	18.785	21,6	0,4
BREZİLYA	11.034	16.056	45,5	0,3
HİNDİSTAN	6.257	13.386	113,9	0,3
ALMANYA	12.900	12.221	-5,3	0,2
İNGİLTERE	10.592	10.239	-3,3	0,2
TAYLAND	8.563	9.740	13,7	0,2
İLK 15 ÜLKE TOPLAMI	5.090.165	5.166.017	1,5	99,2
İLK 15 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	99	99		0,0
TÜRKİYE	244	407	66,8	0,0
TOPLAM İTHALAT	5.136.064	5.207.436	1,4	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

VII. TÜRKİYE – HONG KONG DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Hong Kong Genel İhracat ve İthalat

Uzakdoğu'nun ticaret merkezi niteliğindeki Hong Kong ile Türkiye arasında 2008 yılında 382,5 milyon dolar değerinde olan genel dış ticaret hacmi, % 17,8 oranında azalarak 2009 yıl sonu itibariyle 326 milyon dolar değerine gerilemiştir.

Hong Kong'un 2009 yılında Türkiye'nin yaklaşık 102,2 milyar dolar olarak gerçekleşen genel ihracatında payı binde 22 ve yaklaşık 140,8 milyar dolar değerindeki ithalatta payı binde 7 düzeyindedir. 2009 yılı sonu itibariyle Hong Kong'a yönelik toplam ihracat 226 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre % 19,4 artmıştır. Anılan dönemde Türkiye'nin genel ihracatı ise % 22,6 düşmüştür.

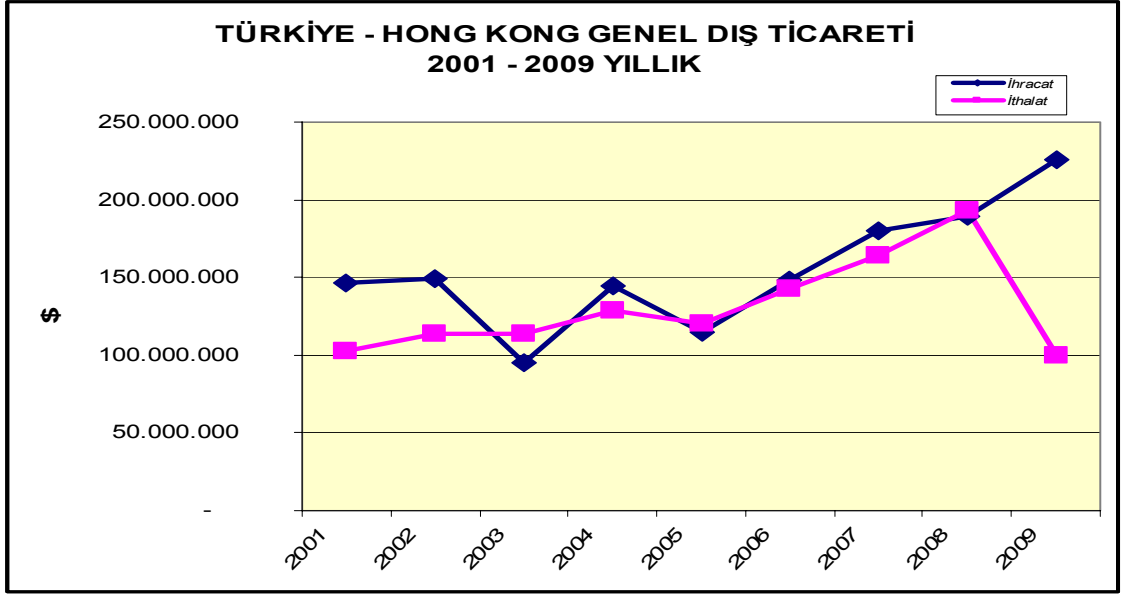
Öte yandan Hong Kong'tan yapılan ithalat 2009 Ocak–Aralık döneminde 100,1 milyon dolar olarak kaydedilmiş ve 2008 yılına kıyasla % 48,2 azalmıştır.

2001 yılından 2009 yılına kadar geçen dokuz yıllık zaman zarfında iki ülke arasındaki ticaret, bazı yıllar Türkiye bazı yıllar Hong Kong lehine gelişim göstermiştir. Son üç yıla bakıldığında ise 2007 ve 2008 yıllarında az bir farkla da olsa Türkiye lehine arz eden dış ticaretin 2009 yılında krize rağmen ciddi derecede Türkiye lehine geliştiği gözlemlenmektedir.

Türkiye ile Hong Kong arasında genel ticaretin seyri, aşağıdaki tablo ve grafikten izlenebilir.

TÜRKİYE - HONG KONG DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2001	146.310.195	-	102.222.960	-
2002	149.595.450	2,2	114.224.775	11,7
2003	94.698.178	-36,7	113.605.343	-0,5
2004	144.769.166	52,9	128.515.696	13,1
2005	115.192.484	-20,4	120.309.006	-6,4
2006	148.113.334	28,6	142.305.384	18,3
2007	179.903.129	21,5	164.133.521	15,3
2008	189.188.034	5,2	193.272.538	17,8
2009	225.953.197	19,4	100.083.142	-48,2

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Öte yandan, yıllar içerisinde Türkiye'nin Hong Kong ile dış ticaretini deri ve deri mamulleri ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo da, aşağıda yer almaktadır.

TÜRKİYE - HONG KONG TİCARİ İLİŞKİLERİ			
Birim: \$			
	2008	2009	DEĞİŞİM
	YILLIK	YILLIK	%
HONG KONG'A İHRACAT	189.188.034	225.953.197	19,4
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	132.027.195.626	102.164.808.934	-22,6
HONG KONG'UN PAYI %	0,14	0,22	
HONG KONG'DAN İTHALAT	193.272.538	100.083.142	-48,2
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	201.963.574.109	140.775.457.390	-30,3
HONG KONG'UN PAYI %	0,10	0,07	
HONG KONG'A DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI	12.941.832	19.737.160	52,5
TÜRKİYE DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI	1.058.399.814	837.589.601	-20,9
HONG KONG'UN PAYI %	1,22	2,36	
HONG KONG'DAN DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI	3.453.472	2.138.409	-38,1
TÜRKİYE DERİ-DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI	1.830.908.075	1.251.557.820	-31,6
HONG KONG'UN PAYI %	0,19	0,17	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Hong Kong ile Türkiye arasındaki ticarete ürünler bazında bakıldığında, 71 13 GTİP başlıklı kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası ile 89 04 GTİP başlıklı römorkörler ve itici gemiler en fazla ihraç edilen mamullerin başında gelmektedir. 72 07 başlıklı demir/alaşımısız çelikten yarı mamüller, 72 14 GTİP başlıklı demir/çelik çubuklar ve 52 09 GTİP başlıklı m²si 200 gramdan fazla olmayan pamuklu dokuma kumaşlar diğer önemli ihraç mamulleri olarak sıralanmaktadır.

En fazla ihraç edilen ilk 20 ürün grubu içerisinde 6 grup tekstil mamulü ve 2 grup deri ürünü yer almaktadır. 41 07 GTİP başlıklı sığır ve atların dabalı ve hazırlanmış deri ve köseleleri ile 41 12 GTİP başlıklı koyun ve kuzuların diğer deri ve köseleleri, Hong Kong'a 2009 yılında en fazla ihraç edilen ilk 20 ürün grubu içerisinde bulunmaktadır.

TÜRKİYE'DEN HONG KONG'A GENEL İHRACAT EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008 YILLIK	2009 YILLIK	2008 / 09 DEĞİŞİM %
7113	KIYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCI ESYASI	25.168.907	27.928.508	11,0
8904	RÖMORKÖRLER VE İTİCİ GEMİLER	0	26.041.729	100,0
7207	DEMİR/ALASIMSIZ ÇELIKTEN YARI MAMULLER	5.181.030	16.807.600	224,4
7214	DEMİR/ÇELİK ÇUBUKLAR (SICAK HADDELI, DÖVÜLMÜS, BURULMUS, ÇEKİLMİS)	15.091.729	14.800.007	-1,9
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M2 DEN FAZLA)	15.252.460	13.473.208	-11,7
4107	SIGIR VE ATLARIN DABAKLANMIS VE HAZIRLANMIS DERİ VE KÖSELESİ	2.578.956	9.151.252	254,8
8450	ÇAMASIR YIKAMA MAKİNELERİ	4.015.466	6.307.008	57,1
5211	PAMUK MEN (DOKUMA, %85 >PAMUKLU, SUNI-SENTETİK KARISIK, 200G/M2 DEN AGIR)	4.732.035	4.829.800	2,1
5112	TARANMIS YÜNDEEN, İNCE HAYVAN KİLİNDEN DOKUMALAR	4.816.525	4.243.631	-11,9
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTETİK LİFDEN DOKUMALAR	3.998.037	4.208.071	5,3
5208	PAMUK MEN (AGIRLIKÇA %85 VE FAZLA PAMUK M.KARE 200GR)	6.331.407	4.018.580	-36,5
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	2.213.078	3.473.667	57,0
8544	İZOLE EDİLMİS TEL, KABLO; DİĞER İZOLE EDİLMİS ELEKTRİK İLETKENLERİ; FİBER OPTİK K	1.012.400	3.262.679	222,3
7013	MASA, MUTFAK, TUVALET, EV TEZYİNATI VB İÇİN CAM ESYA	2.668.165	3.066.299	14,9
2515	MERMER VE TRAVERTEN, EKOSİN SU MERMERİ, KİREÇLİ TASLAR	1.449.353	2.886.564	99,2
7404	BAKIR HURDA VE DÖKÜNTÜLER	2.708.018	2.796.612	3,3
3915	PLASTIKTEN DÖKÜNTÜ, KALINTI VE HURDALAR	3.149.558	2.768.698	-12,1
8901	YOLCU GEMİLERİ, GEZİNTİ GEMİLERİ, FERİBOTLAR, YÜK GEMİLERİ, MAVNALAR	0	2.650.000	100,0
2619	CÜRUF, MOLOZ VE DEMİR/ÇELİĞİN İMALİNDEN ELDE EDİLEN DİĞER DÖKÜNTÜLER	0	2.254.895	100,0
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	2.605.593	2.201.932	-15,5
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		102.972.717	157.170.740	52,6
HONG KONG'A GENEL İHRACAT		189.188.034	225.953.197	19,4
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		54	70	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Yukarıdaki tablo Hong Kong'a 2008 ile 2009 yıllarında en fazla ihraç edilen ilk 20 ürün grubu başta olma üzere bu ülkeye yönelik genel ihracatı ürün bazında özetlemektedir.

En fazla ihraç edilen ilk 20 ürün grubunun 15'inde % 2,1 ile % 254,8 arasında değişen oranlarda artışlar olurken; sadece 5 ürün grubunda ihracat azalmıştır. 41 07 GTİP başlıklı sigır ve atların dabaklanmış ve hazırlanmış deri ve köseleleri ihracatı % 254,8 artışla 9,2 milyon dolara yükselirken, 41 12 GTİP başlıklı koyun ve kuzuların diğer deri ve köseleleri ihracatı ise % 57 artışla 3,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2009 yılı verilerine göre Türkiye'nin Hong Kong'dan ithal ettiği ürünlerin başında ise 61 10 GTİP başlığı altındaki kazak, süveter, hırka ve benzerleri ile 71 13 GTİP başlıklı kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası gelmektedir. 85 17 başlıklı telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar ile 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket ve benzeri giysiler ve diğer en fazla ithal edilen mamuller olarak sıralanmaktadır.

2009 yılında Hong Kong'dan ithalatı oransal olarak en fazla artan ürün grubu 8903 GTİP başlıklı yatlar, diğer eğlence ve spor tekneleri ile 38 08 GTİP başlıklı haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici ürünlerdir. Bu ürünlerin ithalatı 2009 yılında bir önceki yıla göre sırasıyla % 2.110,3 ve % 1.528,8 artarak 1,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ele alınan ilk 20 ürün grubu içerisinde 7 grubun ithalatı % 12,1 ile % 2.110,3 arasında değişen oranlarda artarken, 13 grup ürünün ihracatında % 0,1 ile % 91,4 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

Hong Kong'dan ithal edilen ilk 20 ürünü gösteren bir tablo, aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN HONG KONG'DAN GENEL İTHALATI				
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008 YILLIK	2009 YILLIK	2008 / 09 DEĞİŞİM %
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	30.279.362	12.699.757	-58,1
7113	KIYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCI ESYASI	23.487.935	9.032.697	100,0
8517	TELLİ TELEFON-TELGRAF İÇİN ELEKTRİKLİ CİHAZLAR	7.364.056	8.716.120	18,4
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBISE, CEKET VS.	13.932.183	4.508.206	-67,6
4821	KAGIT/KARTONDAN HER CİNS ETİKETLER	3.544.087	3.972.270	12,1
5807	ETİKETLER, MARKALAR VB.ESYA-PARÇA, SERİT, SEKİLLİ KESİLMİŞ	2.009.607	2.589.895	28,9
3926	PLASTIKTEN DİĞER ESYA	2.586.871	2.584.519	-0,1
9102	KOL, CEP VE DİĞER SAATLER (9001 HARIÇ)	3.305.261	2.326.731	-29,6
9606	DÜĞME, ÇİTÇİT, YAPISAN FERMUAR, DÜĞME KALIBI, VB AKSAMI, PARÇALARI	3.244.963	2.281.103	-29,7
7108	ALTIN (HAM, YARI İSLENMİŞ, PUDRA HALİNDE)	23.387.741	2.002.622	-91,4
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBISE, TAKIM, CEKE	4.023.971	1.954.769	-51,4
8308	ADI METALLERDEN FERMUAR, TOKA, KOPÇA, KAPSÜL, PERÇİN, BONCUK, PUL	2.585.872	1.745.214	-32,5
3808	HASARAT ÖLDÜRÜCÜ, DEZENFEKTE EDİCİ, ZARARLILARI YOK EDİCİ	97.904	1.594.706	1.528,8
8523	SES VE DİĞER FENOMENLERİ KAYDETMEK İÇİN DISK, BANT, KATI HAL KALICI DEPOLAMA AYGI	1.165.196	1.482.635	27,2
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	2.745.145	1.322.908	-51,8
8541	DIOTLAR, TRANSİSTÖRLER VB. YARI İLETKENLER, PIEZO ELEKTRİK KRİSTALLER	1.292.077	1.173.694	-9,2
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GIYIM ESYASI (ÖRME)	1.826.555	1.136.226	-37,8
8542	ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER	2.668.801	1.122.649	-57,9
8903	YATLAR, DİĞER EĞLENCE VE SPOR TEKNESİ; KÜREKLİ KAYIK, KANO	45.242	1.000.000	2.110,3
7102	ELMASLAR	1.344.892	976.288	-27,4
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		130.937.721	64.223.009	-51,0
HONG KONG'DAN GENEL İTHALAT		193.272.538	100.083.142	-48,2
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		68	64	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Türkiye – Hong Kong Deri ve Deri Mamulleri Ticareti

2001 yılında 7,6 milyon dolar hacmi bulunan Türkiye ile Hong Kong arasındaki deri ve deri mamulleri ticareti, 2009 yılı sonu itibariyle 21,9 milyon dolara yükselmiştir. İki ülke arasındaki deri ve deri mamulleri ticareti, Türkiye lehine gelişim göstermektedir. Genel ticarete yaşanan son gelişmelerden farklı olarak deri ve deri mamulleri ticaretinde Hong Kong'a ihracatın, yüksek oranlı olarak arttığı anlaşılmaktadır.

2001 yılında 5,5 milyon dolar değerinde olan Hong Kong'a deri ve deri mamulleri ihracatı, 2009 yılı sonunda 19,7 milyon dolara yükselmiştir. 2009 sonu itibariyle bu ülkeye yönelik deri ve deri mamulleri ihracatı bir önceki seneye kıyasla % 52,5 artarken, aynı ürün grubunun ithalatı % 38,1 azalmış ve yaklaşık 2,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

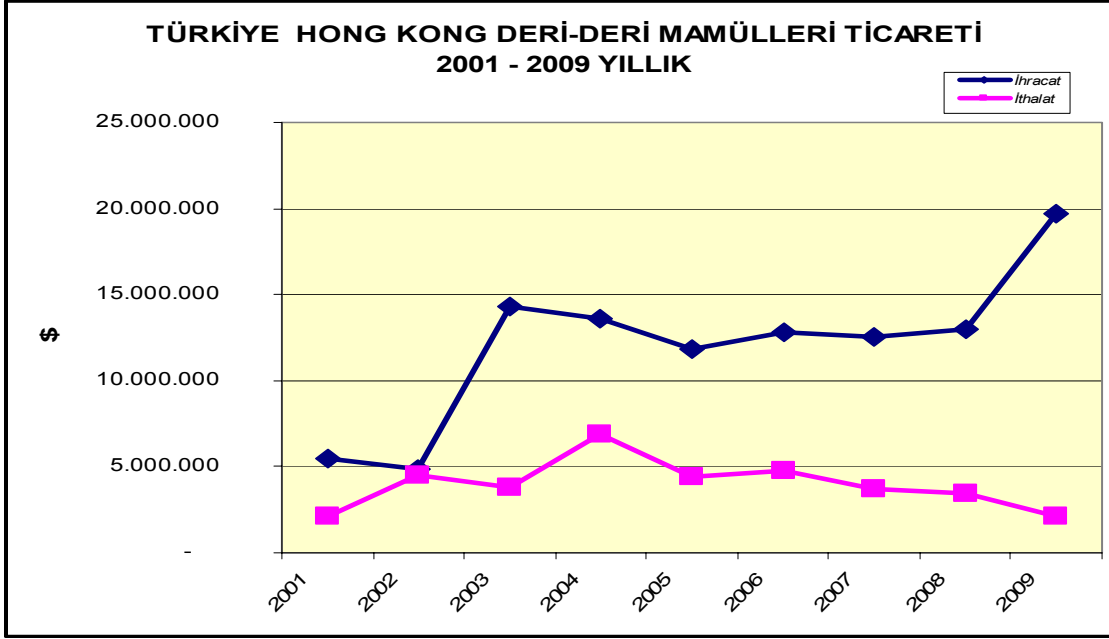
2009 yılı itibariyle 837,6 milyon dolar olarak gerçekleşen Türkiye'nin toplam deri ve deri mamulleri ihracatı içerisinde Hong Kong'un payı % 2,36 ve 1,25 milyar dolarlık toplam ithalattaki payı % 0,17 (binde 17) olarak hesaplanmıştır.

2001 yılından 2009 sonuna kadar, Türkiye ile Hong Kong arasındaki deri ve deri mamulleri ticaretini ve yıllık artış oranlarını gösteren bir tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE - HONG KONG DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2001	5.515.438	-	2.105.070	-
2002	4.893.194	-11,3	4.478.116	112,7
2003	14.305.843	192,4	3.760.740	-16,0
2004	13.617.409	-4,8	6.891.547	83,2
2005	11.806.129	-13,3	4.414.559	-35,9
2006	12.848.598	8,8	4.730.136	7,1
2007	12.551.655	-2,3	3.694.205	-21,9
2008	12.941.832	3,1	3.453.472	-6,5
2009	19.737.160	52,5	2.138.409	-38,1

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Tablodaki veriler kullanılarak hazırlanan grafik ise aşağıda sunulmuştur. Grafikte en dikkat çekici husus şüphesiz, 2003 yılında deri ve deri mamulleri ihracatının çok keskin bir artış göstermesidir. 2003 yılından sonra ise yakalanan yüksek ihracat rakamları küçük iniş çıkışlar sergilese de genel olarak seviyesini belirli oranda sürdürmüştür. Anılan grafik deri ve deri mamulleri ithalatının 2004 yılında tavan yaptığını, bu tarihten sonra ise ufak artışlar haricinde sürekli azalış yönünde bir seyir izlediğini göstermektedir. 2009 yılına gelindiğinde ise Hong Kong'a deri ve deri ürünleri ihracatı % 52,5 artışla tavan yaparak 19,7 milyon dolara yükselmiştir.

2009 yılında Türkiye'den Hong Kong'a en fazla ihrac edilen deri ürünleri bitmiş derilerdir. 2009 sonu itibariyle Hong Kong'a bitmiş deri ihracatı bir önceki seneye kıyasla % 123,9 artmış ve yaklaşık 13,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İkinci en fazla ihrac edilen ürün grubu saraciyeye ürünleridir. 2008 yılında 790 bin dolar olan saraciyeye ihracatı, 2009 yılında % 131,2 oranında artmış ve 1,8 milyon dolara yükselmiştir.

Diğer önemli ihrac ürünlerinden, ham ve işlenmiş kürk ihracatı % 10,9 oranında artarak 1,8 milyon dolara yükselmiştir. Aynı dönemde yarı işlenmiş deri ihracatı ise % 44,6 düşüşle 1,5 milyon dolara gerilemiştir.

Hong Kong'a deri giyim ihracatı ise bir önceki seneye kıyasla % 31,2 gerileyerek 988 bin dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Kürk giyim eşyası ihracatı ise bu dönemde % 12,3 azalarak 318 bin dolara gerilemiştir. Aynı dönemde ayakkabı ihracatı ise % 4,8 artışla 248 bin dolara çıkmış bulunmaktadır.

Temel mal grupları itibariyle Türkiye'den Hong Kong'a deri ve deri mamulleri ihracatına dair 2008–2009 yıllarına ait istatistikler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN HONG KONG'A DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI

Birim: ABD \$

GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008 YILLIK	2009 YILLIK	2008/09 DEĞİŞ. %
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	-	-	-
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	-	-	-
4103	DİĞER HAM DERİLER	-	-	-
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	-	-	-
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	2.605.323	1.434.510	-44,9
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	50.240	45.405	-9,6
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	15.252	0	0,0
4104-4106	YARI İŞLENMİŞ DERİ TOPLAMI	2.670.815	1.479.915	-44,6
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	2.578.956	9.151.252	254,8
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	2.213.078	3.473.667	57,0
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	422.444	134.347	-68,2
4114	GÜDERİ; RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	-	-	0,0
4115	DERİ,KÖSELELERİN ŞERİT,YAPRAK, LEVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB.(DERİ EŞYASI İÇİN)	643.520	357.192	-44,5
4107-4115	BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	5.857.998	13.116.458	123,9
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB (İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE OLURSA OLSUN)	-	-	0,0
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	455.436	116.758	-74,4
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	59.212	476.208	704,2
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	-	-	0,0
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	275.800	1.234.814	347,7
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	-	-	0,0
4201-4202-4203.21/29/30/40-	SARACİYE TOPLAMI	790.448	1.827.780	131,2
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	1.437.471	988.420	-31,2
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	1.437.471	988.420	-31,2
4301	HAM POSTLAR	36.604	0	-100,0
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	1.549.725	1.758.921	13,5
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	1.586.329	1.758.921	10,9
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	362.457	317.904	-12,3
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	-	-	0,0
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	362.457	317.904	-12,3
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	-	-	0,0
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	0	25.085	0,0
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİİ, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	236.314	215.712	-8,7
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	0	752	-
6405	DİĞER AYAKKABI	0	5.933	0,0
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	0	280	-
64	AYAKKABI TOPLAMI	236.314	247.762	4,8
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		12.941.832	19.737.160	52,5

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Türkiye'nin Hong Kong'dan en fazla ithal ettiği deri mamulleri ise saraciye ürünleridir. Saraciye ürünlerinin bu ülkeden ithalatında 2009 yılında 2008 yılına göre % 49,4 oranında bir düşüş olmuş ve anılan ürünlerin ithalatı 1,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Hong Kong'dan yapılan deri ve deri mamulleri ithalatında diğer bir önemli ithalat kalemi ham ve işlenmiş kürk ürün grubudur. Hong Kong'dan ham ve işlenmiş kürk ithalatı, 2009 yılında dolar bazında % 11,8 oranında azalarak 235 bin dolara gerilemiştir. Hong Kong'tan yapılan kürk giyim eşyası ithalatı ise 2009 yılında dolar bazında % 59,2 oranında azalarak 222 bin dolara gerilemiştir.

Öte yandan Hong Kong'tan yapılan ayakkabı ithalatı ise 2009 yılında % 16,4 oranında artarak 219 bin dolara çıkmıştır. Aynı dönemde bitmiş deri ithalatı ise % 1473 artarak 167 bin dolara yükselmiş bulunmaktadır.

Temel mal grupları itibariyle Hong Kong'dan yapılan deri ve deri mamulleri ithalatına dair son 2 yıllık istatistikler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN HONG KONG'DAN DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI

Birim ABD \$

GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2008 YILLIK	2009 YILLIK	2008/09 DEĞİŞ. %
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	-	-	-
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	0	20.516	100
4103	DİĞER HAM DERİLER	-	-	-
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	-	20.516	100
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	4.216	7.140	69,4
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	0	11.871	100,0
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	-	-	-
4104-4106	YARI İŞLENMİŞ DERİ TOPLAMI	4.216	19.011	350,9
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	9.409	52.123	454,0
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	1.209	7.863	550,4
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	0	107.040	100,0
4114	GÜDERİ; RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	-	-	-
4115	DERİ,KÖSELELERİN ŞERİT,YAPRAK, LEVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB.(DERİ EŞYASI İÇİN)	-	-	-
4107-4115	BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	10.618	167.026	1473,0
4201	HER TÜR HAYVAN İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB (İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE OLURSA OLSUN)	3.940	0	-100,0
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	1.620.667	556.317	-65,7
4203.21/29/30/40	DERİ ELDİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	134.445	388.803	189,2
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	-	-	-
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	662.380	280.842	-57,6
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	-	-	-
4201-4202-4203.21/29/30/40-	SARACİYE TOPLAMI	2.421.432	1.225.962	-49,4
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	18.289	29.813	63,0
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	18.289	29.813	63,0
4301	HAM POSTLAR	-	-	-
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	265.743	234.496	-11,8
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	265.743	234.496	-11,8
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	544.724	222.158	-59,2
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	-	-	-
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	544.724	222.158	-59,2
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	-	-	-
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	114.992	7.108	-93,8
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİL, SUNI VB KÖSELE AYAKKABI	13.802	74.087	436,8
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	51.924	103.582	99,5
6405	DİĞER AYAKKABI	7.732	28.328	266,4
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	0	6.322	100,0
64	AYAKKABI TOPLAMI	188.450	219.427	16,4
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		3.453.472	2.138.409	-38,1

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Türkiye'nin Deri ve Deri Mamulleri Ticaretinde Hong Kong'un Yeri

2009 yılında Türkiye'den 837,6 milyon dolar değerinde deri ve deri mamulleri ihracatı yapılmıştır. Özel faturalı ihracatla birlikte Türkiye'nin deri ve deri ürünleri ihracatı 1 milyar 65 milyon dolar olmaktadır.

Türkiye'nin toplam deri ve deri mamulleri ihracatının yıllık düşüş oranı % 20,9 olarak hesaplanırken, Hong Kong'a deri ve deri mamulleri ihracatında kaydedilen artış oranı ise % 52,5'tir.

Türkiye'den en fazla deri ve deri mamulleri ihraç edilen ülkeler Rusya Federasyonu, Almanya, İtalya, Fransa ve İspanya olarak sıralanmaktadır. Hong Kong ise 11. sırada yer almaktadır. Bu ülkenin Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay % 2,4 olarak hesaplanmıştır.

**TÜRKİYE'NİN EN FAZLA DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ
İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER**

Birim ABD \$

ÜLKELER	2008 YILLIK	2009 YILLIK	2008 / 09 DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	161.316.371	128.453.840	-20,4	15,3
ALMANYA	115.387.711	88.826.755	-23,0	10,6
İTALYA	70.172.450	73.377.106	4,6	8,8
FRANSA	61.258.006	52.968.330	-13,5	6,3
İSPANYA	52.982.177	47.433.901	-10,5	5,7
IRAK	23.026.502	34.011.863	47,7	4,1
İNGİLTERE	62.565.591	33.135.832	-47,0	4,0
HOLLANDA	32.573.395	27.247.189	-16,4	3,3
SUUDİ ARABİSTAN	22.883.137	22.355.985	-2,3	2,7
A.B.D.	35.148.918	20.538.228	-41,6	2,5
HONG-KONG	12.941.832	19.737.160	52,5	2,4
YUNANİSTAN	27.534.479	17.401.535	-36,8	2,1
ROMANYA	37.766.621	17.003.680	-55,0	2,0
ÇİN HALK CUMHUR.	18.708.273	15.202.860	-18,7	1,8
DANİMARKA	20.473.161	14.943.446	-27,0	1,8
BULGARİSTAN	29.465.357	12.397.493	-57,9	1,5
İSVİÇRE	12.021.027	10.020.049	-16,6	1,2
MENEMEN SERBEST B	14.088.608	9.539.724	-32,3	1,1
BELÇİKA	9.927.580	8.683.355	-12,5	1,0
MACARİSTAN	7.705.263	8.250.454	7,1	1,0
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	827.946.459	661.528.785	-20,1	79,0
TÜRKİYE'NİN TOPLAM DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İHRACATI	1.058.399.814	837.589.601	-20,9	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	78	79		

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

Türkiye'den en fazla deri ve deri mamulleri ihraç edilen ülkeler, değişimler ve paylar, yukarıdaki tabloda verilmektedir.

Önemli bir deri ve deri mamulleri ihracatçısı olan Türkiye'nin 2009 yılında 1,25 milyar dolar değerinde deri ve deri mamulleri ithalatı da bulunmaktadır. İthalatın 2008 yılına kıyasla düşüş oranı % 31,6'dır.

En fazla ithalat yapılan ülke Çin Halk Cumhuriyeti'dir. Çin'den yapılan ithalat 2009 yılında % 31,4 azalmış ve Türkiye'nin toplam deri ve deri mamulleri ithalatından Çin'in aldığı pay % 37,7'ye ulaşmıştır.

Hong Kong deri ve deri mamullerinde Türkiye'nin önemli tedarikçileri arasında değildir.

Türkiye'nin en fazla deri ve deri mamulleri ithal ettiği ülkeleri gösteren bir tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA DERİ VE DERİ MAMÜLLER İTHAL ETTİĞİ ÜLKELER				
<i>Birim ABD \$</i>				
ÜLKELER	2008 YILLIK	2009 YILLIK	2008 / 09 DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHUR.	687.123.555	471.469.497	-31,4	37,7
İTALYA	254.294.912	156.039.566	-38,6	12,5
PAKİSTAN	73.884.908	91.699.837	24,1	7,3
VIETNAM SOSYALİST	87.943.083	77.699.451	-11,6	6,2
ENDONEZYA	75.876.896	56.318.376	-25,8	4,5
MENEMEN SERBEST B	82.097.785	54.886.298	-33,1	4,4
İSPANYA	94.598.011	50.705.338	-46,4	4,1
HİNDİSTAN	60.784.247	50.043.281	-17,7	4,0
FRANSA	37.553.985	27.903.748	-25,7	2,2
ALMANYA	27.109.626	19.232.127	-29,1	1,5
İNGİLTERE	36.774.091	14.552.224	-60,4	1,2
YUNANİSTAN	21.666.270	13.955.385	-35,6	1,1
BREZİLYA	19.344.057	12.514.537	-35,3	1,0
TAYLAND	17.444.511	10.433.892	-40,2	0,8
FİNLANDİYA	17.579.643	10.147.144	-42,3	0,8
AVUSTRALYA	11.877.147	6.277.244	-47,1	0,5
AZERBAYCAN-NAHÇ.	8.318.938	6.187.154	-25,6	0,5
GÜNEY AFRIKA CUM.	6.586.429	6.123.332	-7,0	0,5
A.B.D.	10.830.766	5.896.449	-45,6	0,5
İRAN	7.644.902	5.377.042	-29,7	0,4
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	1.639.333.762	1.147.461.922	-30,0	91,7
TÜRKİYE'NİN TOPLAM DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ İTHALATI	1.830.908.075	1.251.557.820	-31,6	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	90	92		

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Şubat 2010

VIII. FAYDALI ADRESLER

Türkiye Hong Kong Konsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Room 301 3/F Sino Plaza 255-257 Gloucester Road
Causeway Bay-Hong Kong- Çin
Tel:+ 852/ 25 732 850
Fax: +852/ 28 936 620
E-mail: dthon@netvigator.com

Hong Kong Ticaret Odası (The Hong Kong General Chamber of Commerce)

95, Queensway, 22nd Floor
G.P.O.Box: 852 Hong Kong
Tel: +852/ 25 299 229
Fax: +852/ 25 27 9843
Web: www.chamber.org.hk

Devlet Kuruluşları

Tüm Devlet ve Hükümet Kuruluşları	http://www.info.gov.hk/orgindex.htm
İstatistik Kurumu	http://www.info.gov.hk/censtatd/home.html
Gümrükler Bölümü	http://www.info.gov.hk/customs/ieflash.shtml
Telif Hakları Bölümü	http://www.info.gov.hk/ipd/
Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi	http://www.tdctrade.com/
Ticaret, Endüstri ve Teknoloji Bürosu	http://www.citb.gov.hk/

Ticaret Odaları ve Mesleki Kuruluşlar

Hong Kong Ticaret Odası	http://www.hkgcc.org.hk/
Hong Kong Sanayi Federasyonu	http://www.fhki.org.hk/
Hong Kong İhracatçılar Birliği	http://www.exporters.org.hk/
Hong Kong Ekonomik Araştırmalar Merkezi	http://www.hku.hk/hkcer
Hong Kong İhracat Kredi Sigortası Kurumu	http://www.hkecic.com/
Hong Kong Verimlilik Konseyi	http://www.hkpc.org/
KOBİ Merkezi	http://www.smecentre.com/
Hong Kong Bilim ve Teknoloji Parkları	http://www.hkiec.org.hk/

IX. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Trademap/ITC Ticaret Veritabanı
- Dış Ticaret Müsteşarlığı, İhracat-net Bilgi Sistemi.
- Footwear, Hong Kong, Hong Kong Trade Development Council, 2008.
- Leather Consumer Goods, Hong Kong, Hong Kong Trade Development Council, 2008.
- Closer Economic Partnership Agreement (CEPA), Hong Kong Economic and Trade Office.
- Hong Kong Economy Latest Developments, Hong Kong Trade Development Council, 2009.
- China and Hong Kong Closer Economic Partnership Arrangement (CEPA) http://www.tid.gov.hk/english/cepa/further_liberal.html

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Şubat 2010*